

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA

EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Činnost a hospodaření místní akční skupiny

Activities and Financial Management of the Local Action Group

Student: Eva Horáková, DiS.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. David Lenert, Ph.D., MBA

Ostrava 2016

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra veřejné ekonomiky

Zadání bakalářské práce

Student: **Eva Horáková, DiS.**
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202R055 Veřejná ekonomika a správa
Téma: **Činnost a hospodaření místní akční skupiny**
Activities and Financial Management of the Local Action Group
Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Neziskové organizace
 3. Činnost a hospodaření Místní akční skupiny Horní Pomoraví o. p. s.
 4. Zhodnocení činnosti a hospodaření, návrhy a doporučení
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratek
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

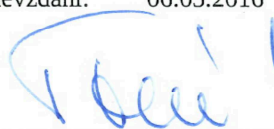
- BRYSON, John M. *Strategic planning for public and nonprofit organizations: a guide to strengthening and sustaining organizational achievement*. 4th ed. San Francisco: Jossey-Bass, 2011. 547 p. ISBN 978-0-470-39251-5.
- KHENDRICHE TRHLÍNOVÁ, Zuzana. *Partnerství v rozvoji obcí, měst a regionů*. Praha: Auditorium, 2014. 232 s. ISBN 978-80-87284-44-5.
- PEKOVÁ, J., J. PILNÝ a M. JETMAR. *Veřejný sektor - řízení a financování*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. 485 s. ISBN 978-80-7357-936-4.
- REKTOŘÍK, Jaroslav. *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení*. 3. aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2010. 188 s. ISBN 978-80-86929-54-5.
- STEJSKAL, J., H. KUVÍKOVÁ a K. MAŤÁTKOVÁ. *Neziskové organizace - vybrané problémy ekonomiky: se zaměřením na nestátní neziskové organizace*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. 169 s. ISBN 978-80-7357-973-9.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

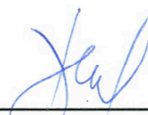
Vedoucí bakalářské práce: **Ing. David Lenert, Ph.D., MBA**

Datum zadání: 20.11.2015

Datum odevzdání: 06.05.2016

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že bakalářskou práci na téma Činnost a hospodaření MAS Horní Pomoraví o.p.s. jsem vypracovala samostatně a veškerou použitou literaturu a prameny jsem řádně označila a uvedla v příloženém seznamu. Přílohy č. 1 a 3 jsem převzala beze změn.

V Šumperku dne 30. 4. 2016

.....
Eva Horáková, DiS.

Obsah

1 Úvod	5
2 Neziskové organizace	7
2.1 Prostor pro působení neziskových organizací.....	7
2.1.1 Členění národního hospodaření podle principu financování	7
2.1.2 Členění národního hospodářství podle Pestoffa	8
2.2 Základní charakteristika	9
2.2.1 Poslání a cíle neziskových organizací	11
2.2.2 Typologie neziskových organizací	12
2.2.3 Nadace Neziskovky.cz.....	13
2.2.4 Evidence nestátních neziskových organizací.....	14
2.3 Financování neziskových organizací.....	14
2.4 Právní legislativa	15
2.4.1 Obecně prospěšná společnost	16
2.4.2 Spolek.....	17
2.4.3 Nadace	17
2.4.4 Nadační fond	18
2.4.5 Ústav	18
2.5 Místní akční skupina	19
3 Činnost a hospodaření Místní akční skupiny Horní Pomoraví o.p.s.....	22
3.1 MAS Horní Pomoraví o.p.s.	22
3.1.1 Charakteristika regionu	22
3.1.2 Organizační struktura	24
3.1.3 Majetkové poměry, princip hospodaření, účetnictví	26
3.1.4 Činnosti MAS v programovém období 2007–2013	27
3.2 Program rozvoje venkova 2007–2013.....	27
3.2.1 Strategický plán LEADER	28
3.3 Realizace místní rozvojové strategie.....	30

3.3.1	Administrace projektů	32
3.3.2	Fiche č. 1 Moderní zázemí pro zemědělskou prvovýrobu.....	34
3.3.3	Fiche č. 2 Zakládání podniků a jejich rozvoj	35
3.3.4	Fiche č. 3 Atraktivní venkov	37
3.3.5	Fiche č. 4 Moderní venkov – kvalitní občanské vybavení a služby	38
3.3.6	Fiche č. 5 Tradiční venkov – zachování kulturního dědictví regionu.....	39
3.3.7	Fiche č. 6 Vzdělávání a informace.....	40
3.3.8	Fiche č. 7 Regionální produkce – zdroj rozvoje regionu	41
3.3.9	Fiche č. 8 Venkovská turistika	42
3.3.10	Fiche č. 9 Venkov – místo pro život	43
4	Zhodnocení činnosti a hospodaření, návrhy a doporučení.....	45
4.1	Zhodnocení činnosti a hospodaření	45
4.2	Dosavadní přínosy činnosti MAS Horní Pomoraví z pohledu podpory podnikatelských subjektů v regionu.....	49
4.3	Nové programové období 2014–2020.....	50
4.3.1	Komunitně vedený místní rozvoj.....	51
4.3.2	Činnosti MAS Horní Pomoraví o.p.s.	51
4.3.3	Podpora subjektů v novém programovém období 2014–2020	52
5	Závěr.....	54
	Seznam použité literatury	57
	Seznam použitých zkratk	59
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
	Seznam příloh	
	Přílohy	

1 Úvod

Vytváření skupin stejných zájmů a cílů je nesmírně důležité. Prospěšnost přináší nejen samotným aktérům a lidem v blízkém okolí, ale i celé společnosti. Zejména pokud se jedná o veřejně prospěšnou činnost bez nutnosti vytváření zisku. Víze, poslání a cíle neziskových organizací tvoří vstupy realizačního procesu pro vznik výstupů ve formě užitku a efektivnosti. Hlavní dominantou poslání je uspokojování potřeb občanů.

V České republice působí přes 125 000 neziskových organizací s různou právní formou. Od 1. 1. 2014 přinesl nový občanský zákoník řadu změn. Typy nestátních neziskových organizací byly vymezeny na korporace, fundace a ústavy. Ústavy nahradily obecně prospěšné společnosti, ale nadále existují tyto organizace vzniklé do 31. 12. 2013. Jako obecně prospěšná společnost vznikla v roce 2006 místní akční skupina Horní Pomoraví, která je hlavním aktérem této práce.

Místní akční skupina je institucionalizované partnerství mezi zástupci podnikatelů, občanské společnosti, veřejné správy a její hlavní cíl je zaměřen na realizaci projektů na podporu venkova. Jedná se o účelovou organizaci, která hraje významnou roli v realizaci rozvojových aktivit a dlouhodobého zlepšování kvality života ve venkovském regionu. Svého cíle dosahuje přerozdělováním veřejných prostředků z národních a nadnárodních zdrojů jednotlivým zapojeným subjektům.

Cílem bakalářské práce je zhodnotit činnost a hospodaření MAS Horní Pomoraví o.p.s. se zaměřením na podpořené subjekty.

K naplnění cíle je použita rešerše odborné literatury, metoda analýzy a deskripce.

Práce se skládá z úvodu, tří kapitol a závěru. Ve druhé kapitole jsou vymezeny základní pojmy národního hospodářství, ziskového a neziskového sektoru. Konkrétně jsou definovány typy neziskových organizací, jejich rozdělení, způsoby financování a právní legislativa. V návaznosti na obecně prospěšné společnosti jsou vymezeny místní akční skupiny a jejich působnost v České republice.

Třetí kapitola je věnována Místní akční skupině MAS Horní Pomoraví o.p.s. Praktická část obsahuje seznámení s danou organizací, vymezení její působnosti, organizační struktury, majetkových poměrů a jednotlivých činností. V rámci Strategického plánu

Leader jsou vymezeny podpořené subjekty s následnou alokací finančních prostředků v programovém období 2007–2013.

Hodnotící kapitola seznamuje s výsledky bakalářské práce. Vyhodnocuje dosažené procento úspěšně podpořených projektů a jejich alokaci finančních prostředků. Navazuje na nové možnosti využití dotací v rámci Strategie komunitně vedeného místního rozvoje programového období 2014–2020.

K dané problematice byla využita dostupná odborná literatura a data převzaté z internetových zdrojů. Bakalářská práce se opírá o legislativu platnou k 30. 4. 2016.

2 Neziskové organizace

Tato kapitola bakalářské práce je zaměřena na teoretické vymezení neziskových organizací v rámci národního hospodářství. Charakterizuje neziskové organizace dle odborných definic, poslání a cílů. Dále uvádí typy neziskových organizací, zdroje jejich financování a právní legislativu, která navazuje na vymezení nestátních neziskových organizací. Kapitola také obsahuje informace o Internetovém portálu nestátních neziskových organizací a nadaci Neziskovky.cz.

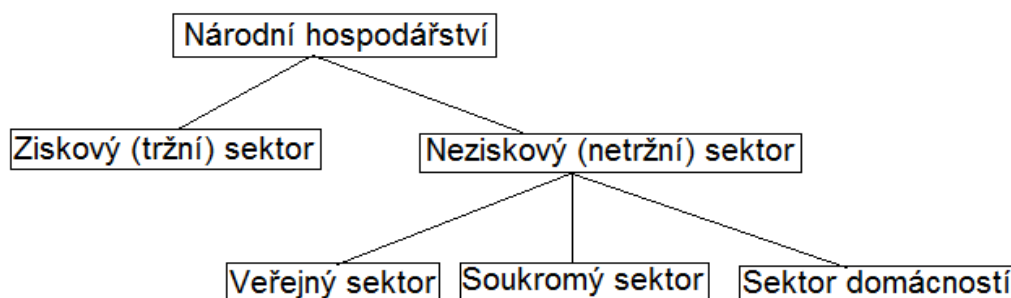
2.1 Prostor pro působení neziskových organizací

Národní hospodářství tvoří souhrn ekonomických činností realizovaných subjekty na konkrétním území určitého státu. Vyhrazení prostoru v rámci národního hospodářství je nezbytné pro správné pochopení existence a fungování neziskových organizací. Národní hospodářství lze členit podle několika kritérií, ale pro účely této práce je členěno z hlediska principu financování a na něj volně navazující členění podle Pestoffa.

2.1.1 Členění národního hospodářství podle principu financování

Z hlediska principu financování se národní hospodářství člení na ziskový (tržní) a neziskový (netržní) sektor viz Obr. 2.1.

Obr. 2.1. Členění národního hospodářství podle principu financování

Zdroj: REKTOŘÍK, Jaroslav. *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení*. 2010. s. 13.

Tržní sektor je financován z prostředků získaných z prodeje vlastních statků a jeho hlavním cílem je zisk. Netržní sektor funguje na základě přerozdělovacích procesů prostřednictvím veřejných financí a jeho cílem je přímé dosažení užitku prostřednictvím veřejné služby. Neziskový sektor národního hospodářství členíme

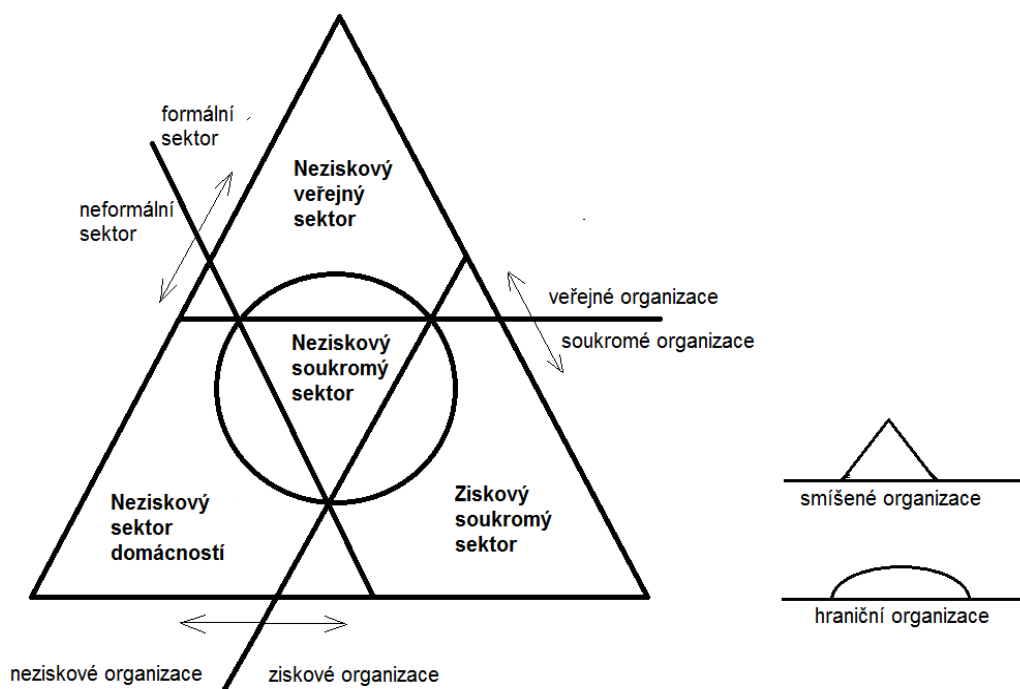
na neziskový veřejný sektor, neziskový soukromý sektor a sektor domácností. Neziskový veřejný sektor je financován z veřejných financí, je řízen a spravován veřejnou správou, rozhoduje se v něm veřejnou volbou, podléhá veřejné kontrole a jeho cílem je dosahování veřejné služby. Neziskový soukromý sektor, nazývaný též jako třetí sektor, je financován ze soukromých financí a hlavní cílovou funkcí je přímý užitek. Sektor domácností hraje významnou roli svým začleněním v koloběhu finančních toků, vstupuje na trh produktu, faktorů a kapitálu a je významný pro formování lidské společnosti.

Do veřejného sektoru řadíme organizační složky státu, krajů a obcí, příspěvkové organizace státu, krajů a obcí, veřejnoprávní instituce. A neziskový sektor tvoří nadace a nadační fondy, spolky, církve a náboženské společnosti, politické strany a politická hnutí, ústavy.

2.1.2 Členění národního hospodářství podle Pestoffa

Švédský ekonom Victor Alexis Pestoff pro rozčlenění národního hospodářství použil plochu trojúhelníku a v něm zakreslené čtyři základní sektory, viz Obr. 2.2.

Obr. 2.2. Členění národního hospodářství podle Pestoffa

Zdroj: REKTOŘÍK, Jaroslav. *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení*. 2010. s. 15–16.

Celý trojúhelník nám znázorňuje národní hospodářství, které je rozděleno na sektor formální a neformální, veřejný a soukromý, ziskový a neziskový. Z tohoto uspořádání trojúhelníku se dají vyčíst základní charakteristiky organizací, které v jednotlivých sektorech působí. Na vrcholu je to neziskový veřejný sektor, který lze definovat jako veřejný, formální a neziskový. Zde se řadí stát a státem zřízené subjekty. Spodní část pak tvoří firmy, které jsou soukromé, formální, ziskové a domácnosti charakterizované jako soukromé, neziskové a neformální.

Neziskové instituce sloužící domácnostem jsou netržní výrobci, kteří zejména poskytují služby. Jedná se o produkci, která není většinou realizována na trhu a je oceňována nákladovým principem. Jejich struktura řízení je odlišná od firem i od vládních institucí a tyto subjekty disponují vysokou mírou dobrovolnosti.

Nestátní neziskové organizace leží uprostřed mezi firmami, státem a domácnostmi. Zakládají je soukromé osoby, to jsou jednotlivý občané nebo i právnické osoby, jsou tedy soukromé. Druhou charakteristikou je neziskovost, nejsou založeny za účelem zisku. A jsou formální, to znamená, že jejich podoba a postavení je upraveno příslušnými zákony.

V zobrazení národního hospodářství najdeme i zóny, které se vzájemně překrývají v činnosti a poslání jednotlivých organizací. Jedná se o hraniční a smíšené organizace. Příkladem smíšené organizace je soukromá střední škola a za hraniční organizaci lze uvést penzijní fond nebo státní podnik.

2.2 Základní charakteristika

Neziskové organizace vznikají za účelem produkce služeb či distribuce statků. Hlavním motivem jejich činnosti není tvorba zisku pro vlastníky, správce nebo zakladatele společnosti, ale dosažení přímého užitku. Případně vytvořený zisk musí vložit k rozvoji a plnění cílů organizace.

Definice neziskové organizace podle známého ekonoma L. M. Salomon: „*Neziskové organizace jsou právnické osoby, které jsou subjekty soukromého práva, nerozdělují případně vytvořený zisk mezi své zakladatele ani členy svých orgánů, jsou samosprávné a jsou nadány vysokou mírou dobrovolnosti.*“

V odborné literatuře najdeme několik naučných definic pro neziskové organizace, které nám zdůrazňují hlavní účel neziskových organizací ve formě veřejně prospěšné činnosti bez nutnosti vytváření zisku.

O veřejné prospěšnosti hovoří také zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, kde dle § 146 *veřejně prospěšná je právnická osoba, jejímž posláním je přispívat v souladu se zakladatelským právním jednáním vlastní činností k dosahování obecného blaha, pokud na rozhodování právnické osoby mají podstatný vliv jen bezúhonné osoby, pokud nabyla majetek z poctivých zdrojů a pokud hospodárně využívá své jmění k veřejně prospěšnému účelu.*¹

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, vymezuje dle § 17a *veřejně prospěšného poplatníka, který v souladu se svým zakladatelským právním jednáním, statutem, stanovami, zákonem nebo rozhodnutím orgánu veřejné moci jako svou hlavní činnost vykonává činnost, která není podnikáním.* A dále vymezuje subjekty, které veřejně prospěšným poplatníkem nejsou:

- a) *obchodní korporace,*
- b) *Česká televize, Český rozhlas a Česká tisková kancelář,*
- c) *profesní komora nebo poplatník založený za účelem ochrany a hájení podnikatelských zájmů svých členů, u nichž nejsou členské příspěvky osvobozeny od daně, s výjimkou organizace zaměstnavatelů,*
- d) *zdravotní pojišťovna,*
- e) *společenství vlastníků jednotek,*
- f) *nadace (která dle svého zakladatelského jednání slouží k podpoře osob blízkých zakladateli nebo jejíž činnost směřuje k podpoře osob blízkých zakladateli).*²

Neziskovost a dobrovolnictví patří mezi klíčové pojmy v oblasti neziskových organizací. Dobrovolnictví je samostatná činnost prováděná ve prospěch druhých bez nároku na jakoukoli odměnu. Například zapojení do činnosti neziskové organizace, které dobrovolník věnuje peníze nebo čas. Tato činnost přináší dobrovolníkovi jiný účel a užitek než je zisk.

¹ Zákony pro lidi. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. § 146. [online]

² Zákony pro lidi. Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. § 17a. [online]

2.2.1 Poslání a cíle neziskových organizací

Vize, poslání a cíle neziskových organizací tvoří vstupy realizačního procesu pro vznik výstupů ve formě užitku a efektivnosti. Hlavní dominantou poslání je uspokojování potřeb občanů. Každá nezisková organizace se snaží o maximalizaci užitku, kterou může změřit právě mírou uspokojení potřeby obyvatel. Soustavy ukazatelů, jimiž může organizace vyjádřit míru uspokojení potřeby, vytváří vedení neziskové organizace. Efektivnost ovlivňuje fungování NO a to vnějšími faktory (politické uspořádání společnosti, fungování tržního sektoru, konkurenční prostředí a financování) a vnitřními faktory efektivnosti (věda a technika, struktura veškerých činností v jednotlivých organizacích, uplatnění všech forem dělby práce, systém řízení, kvalifikace a iniciativa pracovníků).

K pochopení poslání a cílů třídíme neziskové organizace podle několika kritérií.

Kritérium globálního charakteru poslání dělí organizace na veřejně prospěšné a vzájemně prospěšné. Veřejně prospěšné organizace produkují veřejné a smíšené statky k uspokojení potřeb společnosti. Vzájemně prospěšné organizace sdružují skupiny občanů, které uspokojují své vlastní zájmy a veřejná správa dbá na to, aby tyto zájmy nebyly v rozporu se zákonem.

Kritérium zakladatele se člení na veřejnoprávní organizace, které jsou založeny státní správou nebo samosprávou, soukromoprávní organizace, založené soukromou fyzickou nebo právnickou osobou a organizace, které vznikly jako veřejnoprávní instituce ze zákona.

Kritérium právně organizační normy vymezuje organizace dle zákona č. 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla, ve znění pozdějších předpisů a č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech, ve znění pozdějších předpisů a podle ostatních zákonů platných pro neziskové organizace.

Kritérium financování dělí organizace podle zdrojů financování, které mohou být buď zcela nebo jen zčásti z veřejných rozpočtů, z různých zdrojů nebo jsou financovány z výsledků realizace svého poslání.

Kritérium, které tvoří uspořádaný a hierarchický přehled **předmětu činnosti** neziskových organizací, pomocí klasifikací. Český statistický úřad spravuje

Mezinárodní klasifikace neziskových organizací (ICNPO), Systém klasifikace netržních činností OSN (COPNI) a Odvětvovou klasifikaci nevýrobních ekonomických činností ČR (OKEČ).

Členění **nestátních neziskových organizací podle jejich funkce** se rozlišuje na servisní, advokační, zájmové a filantropické. Servisní poskytují přímé služby klientům a přímo řeší veřejné problémy. Advokační bojují za práva vymezených skupin či vybraných veřejných zájmů. Zájmové vytvářejí zájmovou činnost, buď výhradně pro své členy, nebo s přesahem do širší veřejnosti, kdy své aktivity poskytují určitým skupinám. Filantropické podporují finančně i hmotně veřejně prospěšné aktivity.

Hlavní dotační politika vlády pro rok 2016 dělí neziskové organizace do oblastí: tělesná výchova a sport, kultura, životní prostředí a udržitelný rozvoj, sociální služby, zahraniční aktivity, národnostní menšiny a etnické skupiny, romská menšina, péče o zdraví a zdravotní prevence, rizikové chování, boj s korupcí, protidrogová politika, ochrana spotřebitele a nájemních vztahů, vzdělávání a lidské zdroje, děti a mládež, rodinná politika, rovné příležitosti žen a mužů a ostatní nezařazené.

2.2.2 Typologie neziskových organizací

Dle typu vlastnictví, prospěšnosti, globálního poslání rozdělil Rektořík (2010, s. 43) organizace působící v neziskovém sektoru do pěti skupin s následujícími typologickými znaky:

- I. *Neziskové soukromoprávní organizace vzájemně prospěšné, s globálním posláním vzájemně prospěšné činnosti* (spolky, zájmová sdružení právnických osob, profesní komory).
- II. *Neziskové soukromoprávní organizace veřejně prospěšné, s globálním posláním veřejně prospěšné činnosti* (obecně prospěšné společnosti, nadace a nadační fondy, politické strany a politická hnutí, církve a náboženské společnosti, ústavy).
- III. *Neziskové veřejnoprávní organizace typu organizačních složek a příspěvkových organizací státu a samosprávných územních celků s globálním posláním veřejná správa a veřejně prospěšná činnost* (Organizační složky státu a územních samosprávných celků, Příspěvkové organizace státu a územních samosprávných celků, Obce, Úřad

pro zastupování státu ve věcech majetkových, Kraje, Svazky obcí, Akademie věd České republiky, Vězeňská služba a Justiční stráž, Grantová agentura ČR, Ústavní soud ČR, Nejvyšší kontrolní úřad).

- IV. *Neziskové ostatní veřejnoprávní organizace, s globálním posláním veřejně prospěšná činnost* (Český rozhlas, Česká televize, Státní podnik, Veřejná vysoká škola, Česká národní banka, Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky, státní fondy).
- V. *Neziskové soukromoprávní organizace typu obchodních společností a jim podobných (jde o výjimečné případy neziskových organizací) s možností globálního poslání veřejně i vzájemně prospěšné činnosti* (zřízené za jiným účelem než k podnikání: společnost s ručením omezeným, akciová společnost, družstvo, bytové družstvo).

2.2.3 Nadace Neziskovky.cz

Původní Nadace ICN (Informační centrum nadací) vznikla v roce 1992 s cílem vytvořit občanskou společnost k podpoření spolupráce s příspěvkovými organizacemi, veřejnou správou i podnikatelskými subjekty. V roce 2002 se internetový portál neziskového sektoru - www.neziskovky.cz - stal nástupníkem původního informačního a vzdělávacího centra.

Nadace plní funkci tzv. „ressource centre“³ pro neziskové organizace v České republice. Hlavním cílem je profesionalizace činnosti neziskových organizací a podpora jejich vzájemné spolupráce. Svého poslání dosahuje přímou podporou rozvojových aktivit neziskových organizací a poskytováním vzdělávacích, informačních a poradenských služeb pro neziskové organizace a subjekty, které s neziskovým sektorem přicházejí do kontaktu. Jedná se především o organizace vzdělávacích kurzů, vydávání elektronického měsíčníku Svět neziskovek, správu Katalogu neziskovek, vydávání Grantového servisu a poskytování odborných konzultací.⁴

³ „ressource centre“ – centrum zdroje

⁴ Neziskovky.cz. O nás. [online]

2.2.4 Evidence nestátních neziskových organizací

Informační portál nestátních neziskových organizací umožňuje přístup k Informačnímu systému nestátních neziskových organizací a jeho nadstavbě Evidence nestátních neziskových organizací.

Portál pro veřejnost slouží pro evidenci a zobrazování základních informací týkajících se nestátních neziskových organizací. Zároveň obsahuje informace o jednotlivých projektech příslušejícím k jednotlivým nestátním neziskovým organizacím včetně informací týkajících se finančního zajištění těchto projektů. Za správnost a úplnost informací zveřejněných v ENNO odpovídají jednotlivé NNO. Evidence nestátních neziskových organizací je přístupná i z Portálu veřejné správy ČR.⁵

2.3 Financování neziskových organizací

Ekonomické, sociální, společenské i marketingové prvky neziskových organizací jsou podpořeny finančními prostředky z vlastní činnosti i různých zdrojů. Případně vytvořený zisk je vynaložen opět pro účely organizace. Vytváření zisku je u neziskových organizací druhotným aspektem jejich vzniku. Zdroje neziskových organizací mohou mít podobu finančních i nefinančních prostředků. Mezi základní principy financování patří vícezdrojovost, samofinancování a fundraising, neziskovost a osvobození od daní.

Vícezdrojovost spočívá v získávání a využívání více zdrojů financování neziskové organizace a zabezpečení nezávislosti na jednom zdroji. Externí dárci, tzv. donátoři, nehradí celkové náklady a často podmiňují svůj finanční příspěvek požadavkem k zabezpečení dalších zdrojů na pokrytí finančních potřeb organizace. Jedná se o spolufinancování nebo vícezdrojové financování.

Klasifikace zdrojů financování neziskových organizací lze obecně rozdělit podle:

- způsobu získávání na interní (vlastní) a externí (cizí) zdroje,
- charakteru zdrojů na finanční a nefinanční (věcné dary, informace, dobrovolnictví, know-how) prostředky,
- původu zdrojů na domácí (místní) a zahraniční zdroje,
- financujícího subjektu na veřejné (státní správa, samospráva, mezinárodní instituce a daňová asignace) a soukromé zdroje (nadace, podnikatelské

⁵ Informační portál nestátních neziskových organizací. [online]

subjekty, individuální dárci, církve a náboženské společnosti), (Stejskal, Kuvíková, Maňátková, 2012, s. 95).

Samofinancování je podnikatelská nebo jiná hospodářská činnost organizace v podobě výdělečné aktivity. Opačným způsobem získávání finančních prostředků je fundraising, který spoléhá na filantropii oslovených dárců a snaží se vybudovat s dárci korektní vztah a dlouhodobé partnerství.

Další princip neziskového rozdělování zdrojů je vytvořen na základních hodnotách důvěryhodnosti, dobrého jména a transparentnosti organizace. Všechny příjmy se musí použít na úhradu činností souvisejících s naplňováním poslání organizace.

Osvobození od daní je uplatňováno dvěma směry. Buď se vztahuje na organizačně právní formu neziskové organizace, nebo na činnosti poskytované organizace bez ohledu na právní formu. Tento princip má tři základní daňové režimy pro toky finančních prostředků z a do neziskové organizace, které jsou osvobození od daní (tax exemption), úlevy na daních (tax credit) a úlevy na daních přispěvatelům (tax benefit).

2.4 Právní legislativa

Listina základních práv a svobod (LZPS) je součástí ústavního pořádku České republiky. Článek 20 LZPS předkládá politická práva:

- 1) *Právo svobodně se sdružovat je zaručeno. Každý má právo spolu s jinými se sdružovat ve spolcích, společnostech a jiných sdruženích.*
- 2) *Občané mají právo zakládat též politické strany a politická hnutí a sdružovat se v nich.*
- 3) *Výkon těchto práv lze omezit jen v případech stanovených zákonem, jestliže to je v demokratické společnosti nezbytné pro bezpečnost státu, ochranu veřejné bezpečnosti a veřejného pořádku, předcházení trestným činům nebo pro ochranu práv a svobod druhých.*
- 4) *Politické strany a politická hnutí, jakož i jiná sdružení, jsou odděleny od státu.⁶*

⁶ Zákony pro lidi. Předpis č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod. Čl. 20. [online]

S platností od 1. 1. 2014 nabyl účinnosti nový občanský zákoník, který vytvořil řadu změn pro většinu právních forem nestátních neziskových organizací. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, vymezuje tyto typy právnických osob, kterými jsou korporace, fundace a ústavy.

Korporaci vytváří společenství osob (členové nebo společníci), je založena na lidech a řadí se zde spolky. Korporace může mít i jednoho člena, ale nesmí členství ukončit z vlastní vůle, může na jeho místo nastoupit nová osoba. S účinností nového občanského zákoníku se občanská sdružení považují za spolky nebo se mohou transformovat na ústav.

Fundace je vytvořená majetkem vyčleněným k určitému účelu a její činnost se váže na účel, k němuž byla zřízena. Do fundací řadíme nadace a nadační fondy.

Ústav je právnická osoba ustavená za účelem provozování činnosti užitečné společensky nebo hospodářsky s využitím své osobní a majetkové složky. Ústav provozuje činnost, jejíž výsledky jsou každému rovnocenně dostupné za podmínek předem stanovených.⁷

Od 1. 1. 2014 již není možné zakládat společnosti poskytující obecně prospěšné služby, ale jsou nahrazeny právě ústavami. Nadále však existují obecně prospěšné společnosti, které vznikly do 31. 12. 2013.

Následující podkapitoly charakterizují jednotlivé nestátní neziskové organizace včetně obecně prospěšné společnosti, která navazuje na vymezení místní akční skupiny Horní Pomoraví.

2.4.1 Obecně prospěšná společnost

Jedním ze zvláštních typů nestátní neziskové organizace je obecně prospěšná společnost (OPS), která má za cíl poskytovat obecně prospěšné služby pro společnost a to v oblasti kultury, sportu, umění, sociální péče, humanity, ochrany zdraví, zvířat i životního prostředí. Díky těmto společnostem byly zakládány soukromé školy, divadla, galerie, knihovny, nestátní zdravotnická zařízení a další organizace v oblasti zdravotnictví i sociální péče.

⁷ Zákony pro lidi. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. § 402. [online]

Tyto společnosti veřejně prospěšné služby poskytují všem za stejných podmínek, které musí být předem zveřejněny. Služby jsou poskytovány bezplatně nebo za nákladové ceny. OPS je právnickou osobou a vznikala registrací u příslušného rejstříkového soudu. Má právní subjektivitu a způsobilost k právním úkonům (Stejskal, Kuvíková, Maňátková, 2012, s. 64).

2.4.2 Spolek

Spolek je dobrovolný a samostatný svazek členů, který zakládají alespoň tři osoby pro společný zájem. Název spolku musí obsahovat slovo „spolek“ nebo „zapsaný spolek“. Hlavní činností je uspokojování a ochrana těch zájmů, pro jejichž naplňování je spolek založen. Spolek může vyvíjet i vedlejší hospodářskou činnost, která spočívá v podnikání nebo jiné výdělečné činnosti, pro podporu hlavní činnosti nebo pro hospodárné využití spolkového majetku. Zisk však lze použít pouze pro spolkovou činnost včetně správy spolku.

Orgány spolku jsou statutární orgán a nejvyšší orgán, případně kontrolní komise, rozhodčí komise a další orgány určené ve stanovách. Stanovy mohou orgány spolku pojmenovat libovolně, nevzbudí-li tím klamný dojem o jejich povaze.⁸

2.4.3 Nadace

Nadace je právnickou osobou, která vznikla k trvalé službě společensky nebo hospodářsky užitečnému účelu. Nadace napomáhají převážně v rozvoji vědy, vzdělanosti a kultury, přispívají ke zlepšování životních podmínek i kvality životů obyvatel po celém světě. Všeobecně lze chápat nadaci jako organizaci, která:

- je nezávislá (vlastní právní subjektivita),
- nemá žádné formální členství,
- je pod dohledem státu,
- slouží veřejně prospěšnému účelu,
- je založena za určitým účelem.

Nadace se zakládá nadační listinou ve formě zakládací listiny nebo pořízení pro případ smrti, kterou lze po vzniku měnit. Vzniká dnem zápisu do veřejného

⁸ Zákony pro lidi. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. § 243. [online]

rejstříku, který vede příslušný soud. V názvu nadace musí být obsaženo slovo „nadace“ nebo označení poukazující na její účel.

Statutárním orgánem nadace je správní rada, kontrolním a revizním orgánem je dozorčí rada nebo revizor. Revizor je určen, pokud není zřízena dozorčí rada. Ale pokud hodnota nadačního kapitálu přesáhne 5 miliónů korun českých, tak musí být dozorčí rada zřízena vždy. Tyto orgány mají pětileté funkční období a mohou být zvoleni opakovaně. Nadační jistina a ostatní majetek tvoří majetek nadace. Soubor předmětů vkladů do nadace a nadačních darů je obsahem nadační jistiny. Peněžní hodnota nadační jistiny je dána nadačním kapitálem a její hodnota musí být minimálně 500 000 korun českých a za dobu trvání nadace nesmí pod tuto hodnotu klesnout. Veškerý přehled majetku a závazků, přehled o osobách, které poskytli nadaci dar v hodnotě nad 10 000 korun českých, a přehled o použití majetku vykazuje výroční zpráva, která obsahuje přehled o činnosti nadace za hodnocené období.

Nadace se zrušuje po dosažení účelu nebo rozhodnutím soudu a zaniká ke dni výmazu z veřejného rejstříku.

2.4.4 Nadační fond

Nadační fond se zakládá za účelem společensky nebo hospodářsky užitečnému a to zakládací listinou nebo pořízením pro případ smrti. V názvu musí být obsaženo slovo „nadační fond“. Nadační fond vzniká dnem zápisu do veřejného rejstříku a jeho majetek je tvořen ze souboru vzniklého z vkladů a darů. Nadační fond nevytváří nadační jistinu a ani nadační kapitál.

Správní rada rozhodne o zrušení, pokud nadační fond není nadále schopen plnit svůj účel, pro který byl zřízen. Nebo pokud nadační fond neplní účel, pro který byl zřízen, zruší jej soud.

2.4.5 Ústav

Název ústavu obsahuje slovo „zapsaný ústav“ nebo zkratku „z.ú.“. Ústav se zakládá zakládací listinou nebo pořízením pro případ smrti a vzniká zápisem do veřejného rejstříku.

Statutárním orgánem ústavu je ředitel. Vnitřní organizace ústavu a podrobnosti o jeho činnosti jsou upraveny v ústavu, který vydává správní rada. Statut je uveřejněn

ve sbírce listin, ve veřejném rejstříku do něj může každý nahlížet a pořizovat si z něj výpisy, opisy nebo kopie.

Ústav účtuje odděleně o nákladech a výnosech vzniklých z hlavní činnosti, z provozu nebo se správou ústavu. Účetní závěrku ověřuje auditor, pokud tak ukládá zakladatelské právní jednání nebo je to uvedeno ve statutu nebo pokud výše čistého obratu překročí 10 miliónů korun českých. Pak auditor ověřuje i výroční zprávu, která obsahuje údaje o činnosti a hospodaření ústavu.

Pokud ústav dlouhodobě nesplňuje svůj účel, zruší jej soud a zaniká výmazem z veřejného rejstříku.

2.5 Místní akční skupina

Jedná se o formálně institucionalizovaná partnerství mezi zástupci podnikatelů (např. zemědělců, živnostníků), občanské společnosti a veřejné správy (zejména obcí, měst a krajů, popřípadě jejich sdružení), které má za cíl realizaci projektů zaměřených na podporu venkova. Místní akční skupiny (MAS) povinně vytváří společné orgány, jejichž úkolem je spravovat společné prostředky těchto skupin a administrovat konkrétní aktivity a opatření celého svazku. Další povinností pro jejich formální fungování je registrace těchto sdružení u Ministerstva vnitra České republiky a jasné vymezení struktury, organizačního řádu i právní subjektivity. Podmínkou pro založení místní akční skupiny je rovnoprávné postavení jednotlivých partnerů, zástupci veřejné správy mohou tvořit maximálně 50 % členské základny a druhá polovina členů by měla být tvořena zástupci neziskových organizací a zástupci podnikatelského sektoru se sídlem v příslušné lokalitě (Trhlínová, 2014, s.160–161).

Místní akční skupiny jsou zakládány pro rozvoj partnerství mezi veřejným, soukromým a občanským sektorem s cílem podpory realizace rozvojových aktivit a dlouhodobého zlepšování kvality života ve venkovských regionech. Jedná se převážně o účelové organizace, které hrají významnou roli v podpoře rozvoje venkova a cíle dosahují přerozdělováním veřejných prostředků z národních a nadnárodních zdrojů jednotlivým zapojeným subjektům. Partnerství podporuje rozvoj komunikace a spolupráce v rámci území, koordinaci vytváření i implementace komplexních strategických dokumentů, posilování materiálních i lidských zdrojů a realizaci rozvojových projektů. V podpoře potenciálů hraje důležitou roli podpora

ze strany krajů, krajských sdružení MAS a Národní sítě MAS České republiky a spolupráce s dalšími významnými institucemi (Trhlínová, 2014, s. 160–163).

Národní síť Místních akčních skupin České republiky, z.s. je společenstvím sdružující organizačně samostatné právnické osoby – místní akční skupiny – pracující formou komunitně vedeného místního rozvoje metody LEADER ve prospěch venkova na území České republiky.⁹

Četnost místních akčních skupin v rámci České republiky k 22. 2. 2016 znázorňuje následující Obr. 2.3. Zelená barva na mapě zobrazuje celkem 169 členů v Národní síti Místních akčních skupin.

Obr. 2.3. Národní síť místních akčních skupin České republiky, z.s.

Zdroj: Národní síť Místních akčních skupin ČR. O nás. [online].

Územní působnost MAS je 10 000 až 100 000 obyvatel a města s maximálně 25 000 obyvateli. Jednotlivé MAS tvoří celistvá území a každá obec může být v územní působnosti jen jedné místní akční skupiny.

⁹ Národní síť Místních akčních skupin ČR. O nás. [online].

Hlavním posláním Národní sítě Místních akčních skupin je především:

- sdružovat místní akční skupiny pracující podle základních kritérií vydaných pro fungování MAS,
- rozvíjet spolupráci s dalšími aktéry, kteří působí ve prospěch venkova a jeho obyvatel,
- hájit společné zájmy členských MAS ve vztahu k orgánům státu, prosazovat transparentní, rovné a administrativně jednoduché stanovení pravidel pro fungování MAS a k vytváření podmínek pro rozšiřování vlivu a úlohy MAS při administraci dotací z fondů určených k podpoře rozvoje venkova,
- reprezentovat a zastupovat členské MAS v jednáních na národní a mezinárodní úrovni, výměně zkušeností a příkladů dobré praxe,
- propagovat a popularizovat úlohu MAS v komunitně vedeném místním rozvoji, k tomu pořádat a organizovat přednášky, školení a instruktáže k vyšší účinnosti práce pro venkov,
- podílet se na pořádání národních a mezinárodních konferencí, výstav, exkurzí, soutěží, slavností, společenských a kulturních akcí podporujících udržitelnost a fungování venkova.¹⁰

V rámci kraje je všemi sídlícími místními akčními skupinami tvořeno krajské sdružení, jehož hlavním cílem je partnerství s relevantními aktéry na krajské úrovni. Krajské sdružení plní důležitou komunikační roli pro výměnu dobré praxe mezi členy MAS. V Olomouckém kraji působí celkem šestnáct místních akčních skupin, jehož součástí je i MAS Horní Pomoraví o.p.s.

¹⁰ Národní síť Místních akčních skupin ČR. O nás. [online].

3 Činnost a hospodaření Místní akční skupiny Horní Pomoraví o.p.s.

Třetí kapitola charakterizuje obecně prospěšnou společnost MAS Horní Pomoraví, její organizační strukturu a přednosti regionu, ve kterém působí. Dále analyzuje jednotlivé činnosti a hospodaření společnosti v rámci Strategického plánu LEADER Programu rozvoje venkova 2007–2013.

3.1 MAS Horní Pomoraví o.p.s.

MAS Horní Pomoraví je obecně prospěšná společnost zapsaná v rejstříku, vedeného Krajským soudem v Ostravě, která byla založena Zakladatelskou listinou dne 18. dubna 2006. Dne 1. července 2008 se společnost rozšířila po splynutí společností MAS Horní Pomoraví o.p.s. a MAS Zábřežsko o.p.s. Po sloučení má organizace celkem 43 zakladatelů, z toho 34 subjektů podnikatelského i neziskového sektoru a z veřejného sektoru osm obcí a Svazek obcí mikroregionu Zábřežsko.

Společnost se sídlem v Hanušovicích má celkem 107 subjektů - zakladatelů a partnerů, z toho 31 % tvoří veřejný sektor (34 subjektů), 23 % neziskový sektor (25 subjektů) a 46 % soukromý sektor (48 subjektů).

Společnost byla založena za účelem poskytování obecně prospěšných služeb pro rozvoj území obcí a za účelem rozvoje území, který je v souladu s principem trvale udržitelného rozvoje. Hlavní poslání organizace spočívá v budování partnerské sítě subjektů ziskové i neziskové sféry a veřejného sektoru a to tak, že sdružuje fyzické i právnické osoby za účelem spolupráce v oblasti rozvoje venkova.

3.1.1 Charakteristika regionu

MAS Horní Pomoraví o.p.s. má rozlohu 672,01 km² a zahrnuje území dvou mikroregionů Svazek obcí Regionu Ruda, Svazek obcí mikroregionu Zábřežsko a samostatné obce v severní části území. V územní působnosti MAS Horní Pomoraví je obec Bohdíkov, Bohuslavice, Branná, Bratrušov, Brníčko, Bušín, Drozdov, Dubicko, Hanušovice, Horní Studénky, Hoštejn, Hrabová, Hynčina, Chromeč, Jakubovice, Janoušov, Jedlí, Jestřebí, Jindřichov, Kamenná, Kolšov, Kopřivná, Kosov, Lesnice, Leština, Lukavice, Malá Morava, Nemile, Olšany, Písařov, Postřelmov, Postřelmůvek, Rájec, Rohle, Rovensko, Ruda nad Moravou, Staré Město, Sudkov, Svěbohov, Šléglov, Štítý, Vikantice, Vyšehoří, Zábřeh, Zborov, Zvole.

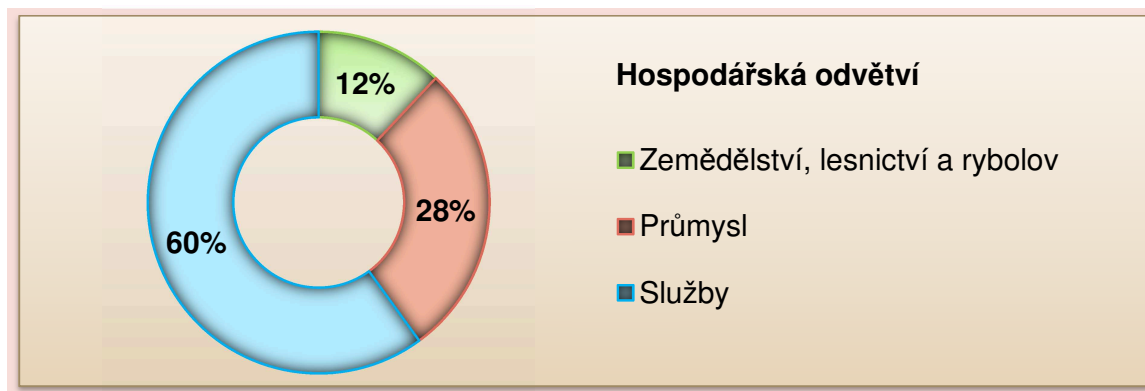
Jedná se celkem o 46 obcí, z toho 37 % tvoří obce, kde žije pod 500 obyvatel, 74 % jsou obce ve velikostní kategorii pod 1000 obyvatel, jediné město Zábřeh se přibližuje k hranici 14 000 obyvatel. Celkem zde žije 49 804 obyvatel (stav k 30. 6. 2015). Mapa celého regionu a jednotlivých obcí je znázorněna v příloze č. 1.

Region se nachází v Olomouckém kraji, který je na severu ohraničen masivem Kralického Sněžníku a Hrubého Jeseníku. Jižní část pak tvoří především nížiny. Celou oblast lemuje řeka Morava a její přítoky Krupá, Branná, Březná a Moravská Sázava. Kvalita vod patří k nejlepším v České republice. Je zde nadprůměrná úroveň životního prostředí s velkým zastoupením zeleně a lesních porostů. Převážná část severu území se nachází v oblasti Chráněné krajinné oblasti Jeseníky, kde 71 % plochy zabírá ptačí oblast Jeseníky. Významnou přírodní lokalitu Zábřežska tvoří přírodní park Březná, který je charakteristický výskytem chráněných rostlinných a živočišných druhů.

Jedná se o velmi zajímavou oblast s velkým spektrem využití a bohatostí na zemědělskou půdu a přírodní zdroje, mezi významné členy organizace proto patří osoby podnikající v zemědělství s velkým počtem ekologicky hospodařících zemědělců. Působí zde firmy zaměřené na ekologický chov ovcí, koz hnědých, hovězího dobytka, koní, ryb a včel. Region se může pochlubit jedním z největších chovů královského koně na Moravě, hřebčiny nabízející vyjížďky na koních a poskytující služby hiporehabilitace prováděné prostřednictvím právě těchto zvířat. Velké zastoupení má i rostlinná výroba a sadařství, zejména v jižní části území. K využití bohatých přírodních krás se skýtají služby dalších místních podnikatelů provozujících stravování a ubytování spojené s agroturistikou či rekreací a organizací zaměřených na aktivity dětí a mládeže i školního vzdělávacího programu.

Členství v MAS Horní Pomoraví o.p.s. podporují i drobní podnikatelé ve zpracování kožedělné výroby, truhlářství, kovovýrobě, stavebnictví. Působí zde výtvarníci a další významní podnikatelé a organizace, kteří svoji ojedinělou činností přispívají k rozvoji regionu. Procentuální zastoupení jednotlivých hospodářských odvětví v regionu znázorňuje následující Obr. 3.1.

Obr. 3.1. Procentuální zastoupení odvětví v regionu

Zdroj: MAS Horní Pomoraví o.p.s. Strategický plán Leader pro období 2007–2013. Vlastní zpracování.

Společnost pro svůj rozvoj efektivně využívá místních zdrojů a k realizaci rozvojových projektů čerpá z krajských, národních i evropských dotací.

3.1.2 Organizační struktura

Všichni zakladatelé a partneři tvoří **plénium**, což je shromáždění všech členů společnosti. Každý z nich písemně jmenuje svého zástupce, který bude jednat v plénu. Ředitel organizace vede seznam členů pléna a jejich zástupců. Plénium volí členy správní i dozorčí rady a je usnášení schopné, pokud je na jednání přítomna většina a rozhodující je nadpoloviční většina hlasů.

Partneři jsou fyzické i právnické osoby soukromého i veřejného sektoru a podílejí se na činnosti a plnění účelu společnosti na základě uzavřené rámcové smlouvy.

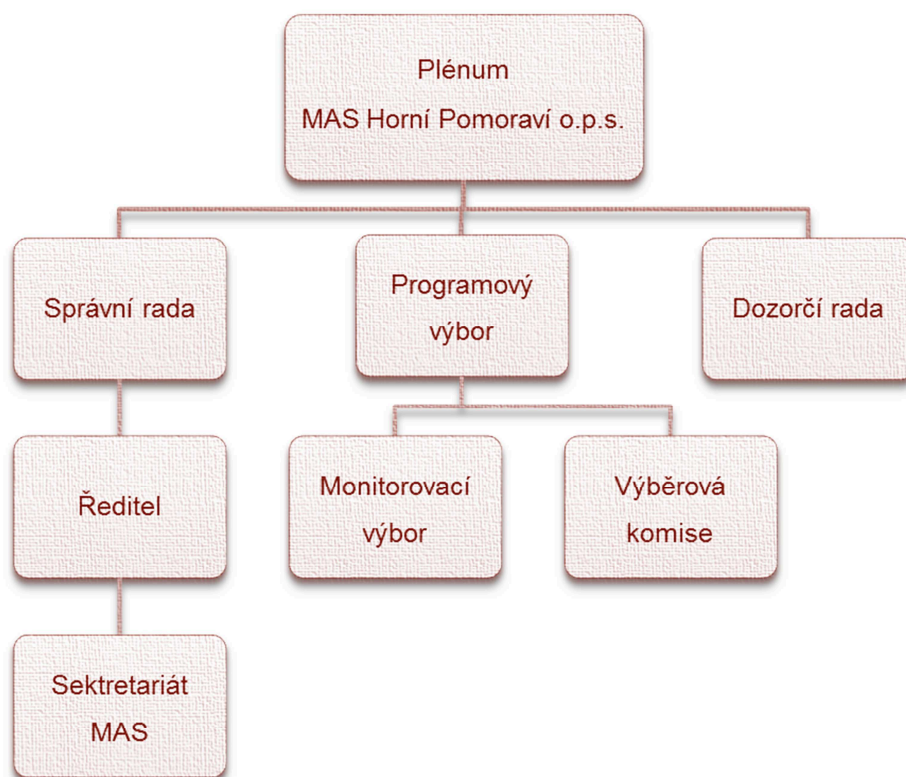
Řízení obecně prospěšné společnosti je ze zákona svěřeno orgánům OPS, které jsou správní rada, dozorčí rada a ředitel. **Správní rada** zasedá minimálně dvakrát ročně a má nejméně tři členy, přičemž maximální počet členů není omezen, ale musí být dělitelný třemi. Pouze bezúhonná fyzická osoba a způsobilá k právním úkonům může být členem správní rady. Jedna třetina členů nesmí v dané společnosti být v zaměstnaneckém nebo obdobném poměru. Členství je neslučitelné s členstvím v dozorčí radě téže společnosti a členům nepřísluší odměna za výkon funkce. Ale může být poskytnuta náhrada výdajů do výše určené právními předpisy, a to členům správní rady i dozorčí rady. Členové si volí svého předsedu, který svolává a vede jednání. Správní rada vybrané organizace má celkem šest členů včetně předsedy a dbá na zachování účelu, pro který byla společnost

založena. Schvaluje rozpočet a jeho změny, účetní uzávěrku a výroční zprávu společnosti.

Povinně zřízeným kontrolním orgánem OPS je **dozorčí rada**, která je nejméně tříčlenná, počet členů musí být dělitelný třemi. Předseda dozorčí rady, který je volen svými členy, svolává a řídí jednání. Dozorčí rada MAS Horní Pomoraví o.p.s. má celkem šest členů včetně předsedy. Jejím úkolem je upozorňovat správní radu na porušování zákonů, ustanovení zakladatelské smlouvy nebo statutu. Dále upozorňuje na ne hospodárné postupy, případně na jiné nedostatky v činnosti MAS, neprodleně po té, co se o těchto skutečnostech dozví.

Statutárním orgánem společnosti je **ředitel**, který řídí činnost společnosti a jedná jejím jménem. Ředitele jmenuje a odvolává správní rada. Může to být pouze bezúhonná fyzická osoba, která je způsobilá k právním úkonům. Svoji funkci vykonává ve smluvním poměru. Ředitel se může účastnit zasedání správní i dozorčí rady s hlasem poradním, ale nemůže být jejím členem. Organizační struktura MAS Horní Pomoraví je znázorněna na Obr. 3.2.

Obr. 3.2 Organizační struktura MAS Horní Pomoraví o.p.s.

Zdroj: MAS Horní Pomoraví o.p.s. Statut. Vlastní zpracování.

Jednou z hlavních činností MAS je administrace programu LEADER. Pro vykonávání činností spojených s administrací projektů LEADER zřizují MAS povinně další odborné orgány.

Odborným orgánem MAS je **programový výbor**, který připravuje aktualizace strategie rozvoje daného území, navrhuje záměry místní akční skupiny, stanovuje hodnotící kritéria pro výběr projektů, schvaluje výsledky výběrů jednotlivých realizačních projektů podle doporučení výběrové komise. Dalším odborným orgánem je **výběrová komise**, která provádí výběr projektů podle kritérií, sestavuje seznam projektů v pořadí podle bodového hodnocení a vyznačuje projekty navržené ke schválení v rámci limitu a projekty náhradní. MAS Horní Pomoraví o.p.s. má celkem deset členů ve výběrové komisi a devět členů v programovém výboru. Šest členů tvoří **monitorovací výbor**, který aktivně monitoruje realizované projekty a kontroluje plnění podmínek prováděných projektů. Obecně platí, že veřejná správa nesmí mít v těchto orgánech více než 49 % hlasovacích práv.

3.1.3 Majetkové poměry, princip hospodaření, účetnictví

Majetek společnosti tvoří vstupní jednorázové příspěvky zakladatelů společnosti a partnerů, které jsou stanoveny ve výši jeden tisíc korun českých, příspěvky, dotace a granty, dary a dědictví, fondy společnosti a vlastní činnost. Tento majetek může být použit pouze k účelu, pro který byla společnost založena.

Hospodaření se řídí ustanoveními správní rady, obecně závaznými právními předpisy a dle příslušných zákonů. Plán i rozpočet pro hospodaření se schvaluje každý účetní rok. Rozpočet, roční zprávu o výsledcích hospodaření a roční účetní uzávěrku schvaluje správní rada.

Společnost MAS Horní Pomoraví zřizuje rezervní fond, do kterého každý rok přechází 30 % kladného výsledku hospodaření. Z tohoto fondu je možné také čerpat v následujících letech v případě potřeby, je používán především ke krytí ztráty vykázané v následujícím účetním období.

Výroční zprávu o činnosti a hospodaření společnost vypracovává v termínu stanoveném správní radou, nejpozději však ve lhůtě do šesti měsíců po skončení účetního období. Tato zpráva musí být zveřejněna a v sídle společnosti vždy připravena k nahlédnutí. Společnost vede podvojný účetnictví a účetním rokem je rok kalendářní.

Kromě hlavní činnosti, pro kterou byla společnost založena, může vykonávat i činnost doplňkovou. Za předpokladu, že doplňkovou činností bude dosaženo účinnějšího využití prostředků, nebude ohrožena kvalita, rozsah a dostupnost společnosti a zisk bude použit na poskytování obecně prospěšných služeb.

3.1.4 Činnosti MAS v programovém období 2007–2013

Společnost poskytovala ve formě obecně prospěšných služeb tyto hlavní (body I.–III.) a doplňkové činnosti (body IV.–IX.):

- I. rozvoj území místní akční skupiny,
- II. rozvoj partnerství,
- III. příprava a realizace programu LEADER na území místní akční skupiny,
- IV. příprava a realizace rozvojových projektů,
- V. organizace vzdělávacích akcí, seminářů a odborných setkání,
- VI. poskytování služeb v oblasti strategického plánování,
- VII. zapojování veřejnosti do rozvoje území místní akční skupiny,
- VIII. propagace regionu,
- IX. poskytování služeb pro zemědělství, zahradnictví a lesnictví.¹¹

3.2 Program rozvoje venkova 2007–2013

Národní strategický plán rozvoje venkova České republiky byl realizován v rámci programového období 2007–2013 prostřednictvím Programu rozvoje venkova (PRV). Existence a realizace tohoto programu přispívala k rozvoji venkovského prostoru České republiky na bázi trvale udržitelného rozvoje, ke zlepšení stavu životního prostředí a snížení negativních vlivů intenzivního zemědělského hospodaření. Dále program umožňoval vytvořit podmínky pro konkurenceschopnost České republiky v základních potravinářských komoditách. Také podporoval rozšiřování a diverzifikaci ekonomických aktivit ve venkovském prostoru k rozvoji podnikání, vytvoření nových pracovních míst, snížení míry nezaměstnanosti a posílení sounáležitosti obyvatel na venkově.

¹¹ MAS Horní Pomoraví o.p.s. Strategický plán Leader pro období 2007–2013. [online].

Program rozvoje venkova České republiky se dělil na čtyři prioritní osy, kterými byly:

- OSA I** Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví,
- OSA II** Zlepšování životního prostředí a krajiny,
- OSA III** Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova,
- OSA IV** Leader.

3.2.1 Strategický plán LEADER

Program LEADER byl zaměřen na zlepšování kvality života ve venkovských oblastech, posílení ekonomického prostředí, zhodnocení přírodního a kulturního dědictví. Jeho hlavním cílem bylo zlepšení organizačních schopností subjektů působících ve venkovských územích.¹²

Investiční prostředky tohoto programu byly určeny místním akčním skupinám, které vytvářejí a realizují společné rozvojové strategie, záměry a místním subjektům, které realizují konkrétní projekty. Z podpory programu bylo možné realizovat například tyto investiční projekty: nákup zemědělských strojů, rehabilitace přírodních lokalit, obnova kulturních památek, pořízení strojů a technologií pro obnovu a údržbu přírodních lokalit nebo kulturního dědictví, obnova a budování vhodných ploch a prostorů pro podnikání v cestovním ruchu.

Zprostředkovatelem finanční podpory z Evropské unie (EU) a národních zdrojů byl Státní zemědělský intervenční fond (SZIF), který administroval a kontroloval platby Programu rozvoje venkova 2007–2013. SZIF je právnickou osobou sídlící v Praze.

Jedním ze základních principů metody LEADER je přístup zdola nahoru. Kdy jednotlivé náměty a projekty nejsou řízeny krajskou, státní nebo evropskou politikou, ale vychází z myšlenek místních venkovských subjektů a občanů, kteří znají potřeby a tradice regionu. Dále zakládá na partnerství veřejných a soukromých subjektů, vytváří místní rozvojové strategie, integrované a vícesektorové akce, nalézá nové řešení problémů venkovských regionů, vyměňuje zkušenosti mezi skupinami LEADER a spolupracuje na společných projektech MAS v rámci státu, EU a dalších zemí.

¹² Státní zemědělský intervenční fond. Program rozvoje venkova 2007-2013. [online].

Priority, cíle a opatření osy IV. LEADER

Priorita: IV. Zlepšení řízení a mobilizace přirozeného vnitřního rozvojového potenciálu venkova.

Cíl: Realizovat místní rozvojové strategie a spolupráci místních partnerství.

Opatření: IV. 1.1 Místní akční skupina,
IV. 1.2 Realizace místní rozvojové strategie,
IV. 2.1 Realizace projektů spolupráce.

Do opatření IV. 1.1 byly zahrnuty místní akční skupiny, kterým byly schváleny integrované územní strategie rozvoje venkova, disponovaly dostatečnou administrativní kapacitou a byly schopny zajistit realizaci jednotlivých projektů v rámci realizace Strategického plánu Leader (SPL). SPL vzniká komunitním plánováním a zaměřuje se na vybraná témata rozvoje venkova pro dané území MAS.

V rámci opatření IV. 1.2 bylo možné poskytnout podporu na projekty, které byly schváleny Strategickým plánem Leader místní akční skupiny a byly v souladu se stanovenými podmínkami opatření PRV. Prostřednictvím výběrové komise MAS vybírala projekty k realizaci na základě předem stanovených bodovacích kritérií, kde muselo být zahrnuto jako kritérium např. uplatňování inovačních přístupů, vytvoření pracovního místa nebo vícesektorové navrhování a realizace projektů (spolupráce mezi sektory z různých oblastí). Výběr projektů probíhal minimálně jednou ročně.

Cílem opatření IV. 2.1 byla účast místních akčních skupin na společném vypracovaném projektu s jinou MAS. Spolupráce mohla probíhat na dvou úrovních:

1. **národní spolupráce** (spolupracují MAS v rámci jedné členské země),
2. **mezinárodní spolupráce** (MAS z České republiky spolupracuje s minimálně jednou zahraniční MAS).

Společný projekt přinášel posílení místních aktivit. Místní akční skupiny projektem realizovaly výstupy, které přináší trvalou hodnotu obyvatelům či návštěvníkům území každé spolupracující MAS, a zároveň tyto projekty vytvářely přátelské vazby mezi samotnými MAS a jejich obyvateli. Projekty spolupráce nespočívaly pouze ve společné výměně informací, zkušeností, ale především ve spolupráci na řešení společných problémů, potřeb území nebo využití existujícího potenciálu území.

Projekty zahrnovaly návrh, realizaci i zajištění udržení podpořeného společného projektu.¹³

3.3 Realizace místní rozvojové strategie

Místní akční skupina Horní Pomoraví o.p.s. nazvala Strategický plán Leader pro programové období 2007–2013 „V harmonii s přírodou“.

Globálním cílem SPL byla konkurenceschopnost a vyvážený rozvoj regionu MAS Horní Pomoraví prostřednictvím podpory projektů vedoucích k diverzifikaci podnikatelských činností a zavedení regionálního značení produkce a služeb.¹⁴

V rámci SPL stanovila MAS soubor navržených opatření, tzv. FICHE¹⁵. Fiche vymezily oblasti podpory v rámci opatření IV. 1.2 Realizace místní rozvojové strategie pro konečné žadatele. Realizované projekty dané fiche měly naplňovat cíle, které byly vymezeny v rámci SPL.

Pro potřeby SPL a nastavení fichí byla důležitá metoda SWOT analýzy. Celkové určení pozitivních a negativních stránek v oblasti jednotlivých fichí je sestaveno v příloze č. 2 pomocí SWOT analýzy, která identifikuje silné (**STRENGTHS**) a slabé (**WEAKNESSES**) stránky, příležitosti (**OPPORTUNITIES**) a hrozby (**THREATS**) území. **SWOT** analýza v sobě obsahuje počáteční písmena anglických výrazů. Vnitřní analýzu představují silné a slabé stránky, které tvoří záležitosti ovlivnitelné z pozice subjektu. Silné stránky je vše dobré, na čem může území stavět. Slabé stránky jsou věci, které scházejí nebo se neprovádí, anebo se provádí špatně. Vnější analýza se zabývá příležitostmi a hrozbami. Jedná se o faktory, které je potřeba zohlednit při tvorbě rozvojových dokumentů. Na základě SWOT analýzy lze určit směr zaměření strategického plánu.

Při veřejných projednáváních v rámci zpracovávání SPL byly, i na základě zpracované SWOT analýzy, definovány oblasti vhodné k podpoře v rámci realizace programu LEADER. V rámci pravidel Programu rozvoje venkova pak byly stanoveny, v souladu s oblastmi definovanými v SPL, konkrétní opatření - fiche, která byla

¹³ Státní zemědělský intervenční fond. Program rozvoje venkova 2007–2013. [online].

¹⁴ Místní akční skupina Horní Pomoraví o.p.s. Ex post hodnocení Strategického plánu Leader „V harmonii s přírodou“. [online].

¹⁵ FICHE [fiše] = projektový záměr, projektové opatření, popis základní myšlenky projektu

podporována v rámci realizace SPL „V Harmonii s přírodou“ MAS Horní Pomoraví o.p.s. Jednalo se o tyto konkrétní fiche:

Fiche 1: Moderní zázemí pro zemědělskou prvovýrobu

Hlavní opatření PRV: I.1.1.1. Modernizace zemědělských podniků

Fiche 2: Zakládání podniků a jejich rozvoj

Hlavní opatření PRV: III.1.2. Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje

Fiche 3: Atraktivní venkov

Hlavní opatření PRV: III.1.3.2. Ubytování a sport

Fiche 4: Moderní venkov – kvalitní občanské vybavení a služby

Hlavní opatření PRV: III.2.1.2. Občanské vybavení a služby

Fiche 5: Tradiční venkov – zachování kulturního dědictví regionu

Hlavní opatření PRV: III.2.2. Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova

Fiche 6: Vzdělání a informace

Hlavní opatření PRV: III.3.1. Vzdělávání a informace

Od roku 2011 byly přidány nové fiche a to na základě zpracování střednědobého hodnocení SPL, kdy bylo přistoupeno k vyhodnocení a upravení nastavení fichí. Nově přidané byly původně podopatřeními stanovených fichí. Žadatelé totiž nebyli schopni v rámci podopatření žádat a splnit tak podmínku čerpání minimálně 51% nákladů z hlavního opatření. Konkrétně se jednalo o rozdělení opatření fiche č. 1, nově byla definována fiche č. 7, dále rozdělení fiche č. 3 - vznik fiche č. 8 a fiche č. 4 – vznik fiche č. 9.

Fiche 7: Regionální produkce – zdroj rozvoje regionu

Hlavní opatření PRV: I.1.3.1. Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům

Fiche 8: Venkovská turistika

Hlavní opatření PRV: III.1.3.1. Rozhledny, pěší trasy, vinařské stezky, hippostezky a další tematické stezky

Fiche 9: Venkov – místo pro život

Hlavní opatření PRV: III.2.1.1. Obnova a rozvoj vesnic

MAS Horní Pomoraví vyhlásila ve sledovaném období celkem 8 výzev. V roce 2009 a 2011 byla vyhlášena vždy jedna výzva pro příjem žádostí o dotace, v ostatních letech byly výzvy vyhlášeny dvakrát. Všechny fiche byly vyhlášeny minimálně čtyřikrát. Nejméně to byly fiche č. 6, 7, 8. Nejčastěji pak fiche č. 4 Moderní venkov – kvalitní občanské vybavení a služby, o kterou byl mezi žadateli největší zájem. A také fiche č. 2 Zakládání podniků a jejich rozvoj, u které se programový výbor snažil podpořit rozvoj mikropodniků (drobné řemeslníky a živnostníky), a kde byl největší potenciál generování nových pracovních míst. Fiche č. 1, 3, 5 a 9 byly vyhlášeny pětkrát. Tab. 3.1. znázorňuje vyhlášené fiche v jednotlivých výzvách.

Tab. 3.1. Výzvy a jednotlivé fiche

	Výzva č. 1	Výzva č. 2	Výzva č. 3	Výzva č. 4	Výzva č. 5	Výzva č. 6	Výzva č. 7	Výzva č. 8
Rok	2009	2010		2011	2012		2013	
Fiche č. 1	-	x	-	x	x	-	x	x
Fiche č. 2	x	-	x	x	x	-	x	x
Fiche č. 3	x	-	x	x	-	x	x	-
Fiche č. 4	x	x	x	x	-	x	x	-
Fiche č. 5	x	x	-	x	-	x	x	-
Fiche č. 6	-	x	-	x	x	x	-	-
Fiche č. 7	nestanoveny			x	x	x	x	-
Fiche č. 8				x	x	x	x	-
Fiche č. 9				x	x	x	x	x

Zdroj: Místní akční skupina Horní Pomoraví o.p.s. Ex post hodnocení Strategického plánu Leader „V harmonii s přírodou“. Vlastní zpracování.

3.3.1 Administrace projektů

Na základě aktualizovaných fichí a po schválení SZIF vyhlásila MAS výzvu, prostřednictvím které mohli zájemci o dotaci předkládat své žádosti o dotaci na realizaci projektů. Výzva obsahovala název programu, strategického plánu Leader, fiche a konkrétního opatření. Další administrativní náležitosti výzvy byly: předpokládaný objem poskytovaných prostředků, hodnotící kritéria pro výběr projektů, možnosti konzultací, povinná struktura žádosti o dotaci a její přílohy, výčet uznatelných nákladů. Týden po vyhlášení výzvy byl, zpravidla pro vážné zájemce,

uspořádán seminář, na kterém se dozvěděli základní požadavky o předkládání žádostí o dotaci.

Sekretariát místní akční skupiny hrál důležitou roli v propagaci Strategického plánu Leader. Mezi jeho hlavní činnosti patřilo zveřejňovat program SPL, v jednotlivých výzvách informovat zájemce o možnostech čerpání dotace a poskytovat poradenství při podání žádosti o dotaci. Uvedená propagace měla mimo jiné dopad i na množství podaných žádostí o dotaci v rámci SPL „V Harmonii s přírodou“. Vzdělávání aktérů v území o dotačních možnostech a podmínkách postupně podpořilo nárůst předložených žádostí.

Po přijetí žádosti prováděli pracovníci MAS kontrolu úplnosti žádosti. V příloze č. 3 je znázorněna závazná osnova projektové žádosti fiche č. 2 Zakládání podniků a jejich rozvoj. Tato fiche byla vybrána jako vzor, protože byla podpořena každý rok a podpořila podnikatelské subjekty a pracovní příležitosti v regionu.

V případě nalezení jakékoli neúplnosti při kontrole, mohl žadatel tyto nedostatky opravit do doby uzávěrky výzvy. Po podpisu žádosti o dotaci ze strany žadatele i MAS došlo k jejímu zaevidování a procházela další administrativní kontrolou. Následným krokem bylo zamítnutí či přijetí žádosti ve formě vyhotovení protokolu o přijatelnosti projektu. Nejdříve zkoumala kritéria přijatelnosti projektu manažerka MAS, pak programový výbor a každý z nich o přijatelnosti rozhodoval. Pokud se však rozhodnutí lišilo, rozhodovala o přijatelnosti komise MAS a to nejpozději do čtrnácti dnů od ukončení administrativní kontroly.

Přijaté žádosti byly dále předány výběrové komisi k bodovému hodnocení, kdy každý projekt hodnotili minimálně tři členi komise, a to vždy samostatně a bez podjatosti. Body byly přidělovány na základě sestavené bodovací tabulky pro konkrétní fichi, které se zapisovaly do protokolu o hodnocení. V této fázi mohl žadatel, v rámci veřejné prezentace, představit svůj projekt, jeho přidanou hodnotu a potřebnost.

Výběrová komise na základě bodového hodnocení sestavila pořadí projektů a doporučila programovému výboru projekty k podpoře. Zápis z průběhu zasedání programového výboru společně se seznamem schválených a neschválených projektů musel být do pěti dnů doručen na příslušný regionální odbor SZIF. Pro MAS Horní Pomoraví o.p.s. tyto záležitosti spadají pod Regionální odbor Olomouc.

Realizované projekty mají své jednotlivé složky uložené v kanceláři MAS, kde jsou také po proplacení dotace archivovány. V případě jakýkoliv změn podmínek u příjemce dotace je vyhotovováno hlášení o změnách, které je kontrolováno pracovníky MAS a následně předáváno na regionální odbor SZIF. Žádost o proplacení kontrolovala v první fázi MAS, poté bylo předáno příjemcem ke kontrole na regionální odbor SZIF.

MAS Horní Pomoraví evidovala veškeré projekty v Monitorovacím informačním systému administrace projektů (MISAP). MISAP sloužil pro evidenci a kontrolu realizace projektů, bylo tedy možné sledovat realizační termíny, kontrolovat plánované termíny podávání žádosti o proplacení, evidovat i skutečně realizované částky projektů a poskytnuté dotace.

U každého podpořeného subjektu probíhala průběžná plánovaná i neplánovaná kontrola, která byla prováděna monitorovacím výborem nebo regionálním odborem SZIF. Plánovaná kontrola byla subjektu sdělena nejméně sedm dní před předpokládaným datem zahájení kontroly. Vnitřní kontrola činnosti MAS probíhala nejméně jednou za čtrnáct dní na pravidelných poradách, kde se projednávaly pracovní náplně, úkoly pracovníků, hodnotila se kvalita jejich práce a provedených úkolů.

V následujících kapitolách jsou detailněji analyzovány podpořené projekty jednotlivých fichí.

3.3.2 Fiche č. 1 Moderní zázemí pro zemědělskou prvovýrobu

Hlavní opatření: I.1.1.1. Modernizace zemědělských podniků.

Cílem byla restrukturalizace místní zemědělské, potravinářské výroby a podpora kvalitních regionálních produktů a služeb.

Tato fiche byla ve sledovaném období vyhlášena celkem pětkrát, jednou v roce 2010, 2011, 2012 a dvakrát v roce 2013. V rámci vyhlášených výzev bylo podaných 37 žádostí o dotaci na realizaci projektů. Programový výbor MAS Horní Pomoraví o.p.s. vybral k podpoře celkem 27 projektů a tento počet byl pak skutečně zrealizován a proplacen. Hlavními tématy realizovaných projektů byly např. investice do zemědělských staveb – výstavba ovčínů, rekonstrukce kravínů a dále pak také investice do zemědělské techniky – pořízení smykového nakladače, rozmetadla hnoje atp. Konkrétně byly např. podpořeny tyto projekty: Rekonstrukce a rozšíření

hospodářského objektu ekologické farmy Morava, Modernizace zemědělského podniku prostřednictvím výstavby staveb pro skladování krmiva a steliva, Traktorový nosič kontejnerů a nová technologie krmení skotu, Modernizace linky pořízením stroje na manipulaci s balíky sena a slámy.

Finanční alokace v jednotlivých výzvách fiche č. 1 Moderní zázemí pro zemědělskou prvovýrobu je znázorněna v Tab. 3.2.

Tab. 3.2. Počet projektů vybraných k podpoře a finanční alokace dotace fiche č. 1 Moderní zázemí pro zemědělskou prvovýrobu

Výzva	Počet projektů vybraných k podpoře/ zrealizovaných	Finanční dotace vybraných projektů (Kč)	Skutečně proplacené dotace (Kč)
2.	3	1 597 200	1 501 808
4.	3	1 476 000	1 476 000
5.	8	3 809 651	3 621 964
7.	7	1 936 038	1 897 443
8.	6	1 771 400	1 770 500
Celkem	27	10 590 289	10 267 715

Zdroj: MAS Horní Pomoraví o.p.s. Leader 2007–2013. Výzvy. [online]. Vlastní zpracování.

Předpokládaný rozpočet projektů vybraných k podpoře byl 10 590 289 Kč. Skutečně čerpaný rozpočet zrealizovaných a proplacených projektů byl 10 267 715 Kč. Rozdíl mezi rozpočtem plánovaným a skutečným mohl být způsoben úsporou žadatele při realizaci např. při výběrových řízeních nebo také udělením korekce respektive sankce ze strany platební agentury (SZIF) při zjištění nedodržení podmínek při čerpání dotace (nezpůsobilé náklady).

3.3.3 Fiche č. 2 Zakládání podniků a jejich rozvoj

Hlavní opatření: III.1.2. Podpora zakládání podniků a jejich rozvoje.

Hlavním cílem byla podpora venkovských ekonomických činností se zaměřením na vznik nových živností v oblasti služeb, výroby a zpracování. Podporovala také rozvoj malého a středního podnikání s orientací na využívání obnovitelných zdrojů.

Specifickým cílem byla pak podpora zaměstnanosti a vytváření nových pracovních míst a zabránění migraci mladých lidí za prací do měst.

Na podporu podnikatelských subjektů a zaměstnanosti byla fiche č. 2 vyhlášena v každém roce, celkem šestkrát. O dotaci si požádalo celkem 27 podnikatelských subjektů a byly vybrány například tyto projekty: Rozvoj řemeslné výroby - Lubomír Jelínek, Rekonstrukce a modernizace sklářství, Modernizace provozu truhlářské dílny Hanušovice, Modernizace servisní dílny pro opravy požární techniky, Štípač dříví pro pěstitelskou pálenici. Byly podporovány jak investice do rekonstrukcí podnikatelských objektů tak pořízení strojů a technologií pro řemeslnou výrobu. Celkem bylo k podpoře vybráno 22 projektů, pro které byla alokována finanční částka 5 823 365 Kč viz Tab. 3.3.

Tab. 3.3. Počet projektů a finanční alokace dotace v jednotlivých výzvách fiche č. 2 Zakládání podniků a jejich rozvoj

Výzva	Počet projektů vybraných k podpoře	Finanční dotace vybraných projektů (Kč)	Počet projektů zrealizovaných	Skutečně vyplacená dotace (Kč)
1.	4	881 998	4	846 820
3.	3	427 920	3	414 822
4.	4	916 633	4	911 638
5.	4	1 422 900	3	1 124 575
7.	5	1 147 914	4	931 794
8.	4	1 026 000	4	1 000 049
Celkem	22	5 823 365	20	5 229 698

Zdroj: MAS Horní Pomoraví o.p.s. Leader 2007–2013. Výzvy. [online]. Vlastní zpracování.

Výše finančních prostředků u skutečně zrealizovaných projektů činila 5 229 698 Kč. A to z důvodu zejména odstoupení některých žadatelů od realizace projektů (ať již z ekonomických, tak osobních důvodů), skutečně bylo zrealizováno a proplaceno 20 projektů. Prostředky nevyčerpané žadateli, zejména v případě odstoupení žadatelů od realizace projektů, byly využity v následujících vyhlašovaných výzvách.

Tato fiche byla specifická tím, že díky dotacím pro podnikatelské subjekty byly vytvořeny i nové pracovní příležitosti v rámci regionu. Jednalo se o takzvané zazávazkované projekty, kde se žadatelé zavázali k vytvoření pracovních míst po dobu pěti let. Závazkem byli žadatelé bodově zvýhodněni při schvalování projektu. Podpora vedla k vytvoření šesti pracovních míst. V rámci dotazníkového šetření mezi podpořenými žadateli bylo zjištěno vytvoření i dalších pracovních míst nad rámec uvedených závazků.

3.3.4 Fiche č. 3 Atraktivní venkov

Hlavní opatření: III.1.3.2 Ubytování a sport.

Cílem bylo posílení ekonomického potenciálu formou zajištění podmínek pro kvalitní život obyvatel a stabilizace venkovského prostoru při podpoře zaměstnanosti. Dále v rámci venkovské ekonomiky tato fiche rozvíjela aktivity se zaměřením na cestovní ruch a využívání zemědělských farem v oblasti agroturistiky. Specifickým cílem bylo činnosti zemědělských subjektů diverzifikovat směrem k nezemědělským činnostem.

Ve sledovaném období bylo podáno 14 žádostí o dotaci, 10 z nich jich bylo vybráno k podpoře. Subjekty podnikající v oblasti služeb žádaly o proplacení například těchto projektů: Revitalizace sportovního a zážitkového vybavení pro Plavecký areál Zábřeh, Modernizace ubytovacího zařízení Penzionu Zámeček, Vybavení plochy pro sportovní vyžití, Apartmány Stříbrnice a další.

Fiche č. 3 byla vyhlášena celkem v pěti výzvách, v každé výzvě byly v průměru vybrány dva projekty. Pro těchto 10 vybraných projektů byla alokována finanční částka 5 306 333 Kč. Tab. 3.4. znázorňuje počty vybraných projektů a jejich finanční alokaci v jednotlivých výzvách.

Z důvodu administrativní náročnosti a nesplnění podmínek dotace však u této fiche došlo k ukončení realizace některých projektů. Skutečně zrealizovaných projektů bylo tedy osm a čerpaný rozpočet byl 3 769 899 Kč.

V této oblasti byly také podpořeny zazávazkované projekty a vznikla dvě pracovní místa v podnikatelském sektoru.

Tab. 3.4. Počet projektů a finanční alokace dotace v jednotlivých výzvách fiche č. 3 Atraktivní venkov

Výzva	Počet projektů vybraných k podpoře	Finanční dotace vybraných projektů (Kč)	Počet projektů zrealizovaných	Skutečně vyplacená dotace (Kč)
1.	2	1 632 000	2	1 568 388
3.	1	800 000	0	0
4.	2	988 881	2	927 300
6.	2	1 053 600	2	1 051 005
7.	3	831 852	2	223 206
Celkem	10	5 306 333	8	3 769 899

Zdroj: MAS Horní Pomoraví o.p.s. Leader 2007–2013. Výzvy. [online]. Vlastní zpracování.

3.3.5 Fiche č. 4 Moderní venkov – kvalitní občanské vybavení a služby

Hlavní opatření: III.2.1.2. Občanské vybavení a služby.

Fiche č. 4 měla za cíl zvýšit atraktivitu venkovských obcí a malých měst, zkvalitnění občanského vybavení a služeb zakládáním technické a dopravní infrastruktury. Dále usilovala o zlepšení životních podmínek a zvýšení atraktivity vesnic pro podnikání, relaxaci a bydlení.

Celkem 38 vybraných žádostí podpořilo např. tyto aktivity – rekonstrukce kulturních domů, kluboven, dětských hřišť nebo např. vybavení skautského oddílu stany a tee-pee. Konkrétními projekty pak byla například Rekonstrukce dětského hřiště v Hoštejně, Multifunkční prostor pro děti i komunitní život v Hraběnově, Rekonstrukce sociálního zařízení víceúčelového objektu v Jindřichově, Rekonstrukce koupaliště v Rudě nad Moravou, Rekonstrukce Kulturního domu Bohdíkov a mnoho dalších.

Tato fiche určená pro obce a neziskové organizace byla vyhlášena v každém roce a to celkem šestkrát. O projekty mezi žadateli byl velký zájem a bylo zde nejvíce podaných žádostí o dotaci. K podpoře občanského vybavení a služeb byla vybrána necelá polovina z celkem 80 podaných žádostí. Jednalo se tedy i o nejvyšší finanční podporu 21 460 432 Kč viz Tab. 3.5.

Tab. 3.5. Počet projektů a finanční alokace dotace v jednotlivých výzvách fiche č. 4 Moderní venkov – kvalitní občanské vybavení a služby

Výzva	Počet projektů vybraných k podpoře	Finanční dotace vybraných projektů (Kč)	Počet projektů zrealizovaných	Skutečně vyplacená dotace (Kč)
1.	6	7 221 945	7*	6 854 735
2.	4	4 061 451	5*	4 055 097
3.	6	2 738 275	5	1 589 575
4.	4	2 523 995	4	2 320 162
6.	6	1 352 161	6	1 351 225
7.	12	3 562 605	12	3 556 364
Celkem	38	21 460 432	39	19 727 158

Zdroj: MAS Horní Pomoraví o.p.s. Leader 2007–2013. Výzvy. [online]. Vlastní zpracování.

*dodatečně podpořen náhradník

V první a druhé výzvě nebyly naplněny některé fiche, a proto mohli být dodatečně podpořeni náhradníci ve fichi č. 4. Jeden projekt vybraný k podpoře ve třetí výzvě nebyl zrealizovaný. Skutečně zrealizovaných projektů pak bylo 39 a finančních prostředků vyplaceno 19 727 158 Kč.

3.3.6 Fiche č. 5 Tradiční venkov – zachování kulturního dědictví regionu

Hlavní opatření: III.2.2. Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova.

Cílem byla obnova, záchrana a oživení kulturního dědictví. Cílem bylo zvýšení atraktivity regionu a zachování kulturního dědictví tak, aby posílilo sounáležitosti lidí venkova.

Tato fiche byla vyhlášena také v každém roce, celkem v pěti výzvách. Mezi nejzajímavější projekty patřilo Vybudování regionálního muzea v obci Hrabová, Rekonstrukce muzea vojenské historie. Nejčastějšími projekty byla rekonstrukce a obnova různých církevních památek – kaplí, kostelů či křížů. Podaných bylo celkem 30 žádostí o dotaci.

Finanční dotace projektů v jednotlivých výzvách je vyčíslena v Tab. 3.6.

Tab. 3.6. Počet projektů a finanční alokace dotace v jednotlivých výzvách fiche č. 5 Tradiční venkov – zachování kulturního dědictví regionu

Výzva	Počet projektů vybraných k podpoře	Finanční dotace vybraných projektů (Kč)	Počet projektů zrealizovaných	Skutečně vyplacená dotace (Kč)
1.	5	3 220 198	5	3 036 001
2.	3	2 667 960	3	2 661 724
4.	4	1 986 075	4	1 986 075
6.	1*	900 000	0	0
7.	7	2 076 878	7	2 063 968
Celkem	20	9 951 111	19	9 747 768

Zdroj: MAS Horní Pomoraví o.p.s. Leader 2007–2013. Výzvy. [online]. Vlastní zpracování.

*vybraný projekt byl ukončen před podpisem dohody ze strany SZIF z administrativních důvodů

Vybráno k podpoře bylo 20 projektů s finanční podporou 9 951 111 Kč. V 6. výzvě však došlo k ukončení jednoho vybraného projektu před podpisem dohody ze strany SZIF. Počet zrealizovaných projektů se snížil na 19 a bylo rozděleno celkem 9 747 768 Kč.

3.3.7 Fiche č. 6 Vzdělávání a informace

Hlavní opatření: III.3.1. Vzdělání a informace.

Cílem bylo poskytovat průběžné a dlouhodobé vzdělávání odborným pracovníkům a žadatelům o dotace. Dále tato fiche měla zajistit vytváření kvalitních projektů, aby podpořila trvale udržitelný rozvoj regionu.

V rámci programového období 2007–2013 byla tato fiche vyhlášena celkem ve čtyřech výzvách viz Tab. 3.7. Ve 2., 5. a 6. výzvě nebyla však podaná žádná žádost o dotaci a nevyčerpané prostředky byly vždy převedeny do výzvy následující. Ve 4. výzvě byla předložena a schválena jediná žádost o dotaci. Tento projekt nazván „Příklady táhnou“ měl být podpořen částkou 163 750 Kč. Jeho proplacení však nikdy nebylo zrealizováno a to na základě rozhodnutí platební agentury Programu rozvoje venkova z důvodu porušení pravidel pro realizaci projektu.

Tab. 3.7. Počet projektů a finanční alokace dotace v jednotlivých výzvách fiche č. 6 Vzdělávání a informace

Výzva	Počet projektů vybraných k podpoře	Finanční dotace vybraných projektů (Kč)	Skutečně vyplacená dotace (Kč)
2.	0	0	0
4.	1	163 750	0
5.	0	0	0
6.	0	0	0
Celkem	1	163 750	0

Zdroj: MAS Horní Pomoraví o.p.s. Leader 2007–2013. Výzvy. [online]. Vlastní zpracování.

3.3.8 Fiche č. 7 Regionální produkce – zdroj rozvoje regionu

Hlavní opatření: I.1.3.1. Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům.

Cílem je podpora místního ekonomického trhu s využitím místních zdrojů k výrobě regionálních produktů. Jednalo se o podporu projektů regionálních potravinářů – podpořeno bylo několik projektů jatek, řeznictví a uzenářství, výroba sýrů nebo výroba lahůdek ve skle. Jednalo se jak o investice do stavebních úprav objektů, tak do strojů, zařízení a technologií do výroby.

Zajímavé projekty byly např.: Rozvoj vybavení a zázemí pro výrobu ovčích a kravských sýrů, Nová technologie do výroby masných výrobků, Zvýšení výrobní kapacity výroby sterilovaných delikates, Zpracování produktů bezpečné výroby PRO-BIO Staré Město, Rozšíření výroby zpracování ovoce, Udírenská komora pro řeznictví a uzenářství Bušín a další.

U této fiche se počet projektů podaných, vybraných k podpoře a skutečně zrealizovaných rovnal. Mezi vybrané projekty byly alokovány finanční prostředky ve výši 3 651 521 Kč. Skutečně vyplacena byla však částka 3 286 388 Kč. I u této fiche došlo tedy ke korekci a vznikl rozdíl mezi plánovaným a skutečným rozpočtem. Celkový počet projektů a finanční alokace dotace v jednotlivých výzvách je znázorněna v Tab. 3.8.

Tab. 3.8. Počet projektů a finanční alokace dotace v jednotlivých výzvách fiche č. 7 Regionální produkce – zdroj rozvoje regionu

Výzva	Počet projektů vybraných k podpoře / zrealizovaných	Finanční dotace vybraných projektů (Kč)	Skutečně proplacené dotace (Kč)
4.	3	650 000	473 716
5.	2	668 000	602 446
6.	2	483 940	483 940
7.	6	1 849 581	1 726 286
Celkem	13	3 651 521	3 286 388

Zdroj: MAS Horní Pomoraví o.p.s. Leader 2007–2013. Výzvy. [online]. Vlastní zpracování.

3.3.9 Fiche č. 8 Venkovská turistika

Hlavní opatření: III.1.3.1. Rozhledny, pěší trasy, vinařské stezky, hippostezky a další. Cílem bylo vytváření uceleného informačního systému, propojování stávajících, nových a tematických tras společně s dalšími atraktivitami.

Fiche byla vyhlášena celkem ve čtyřech výzvách viz Tab. 3.9.

Tab. 3.9. Počet projektů a finanční alokace dotace v jednotlivých výzvách fiche č. 8 Venkovská turistika

Výzva	Počet projektů vybraných k podpoře / zrealizovaných	Finanční dotace vybraných projektů (Kč)	Skutečně proplacené dotace (Kč)
4.	žádný podaný projekt	0	0
5.	1	403 380	403 380
6.	1	800 000	689 487
7.	žádný podaný projekt	0	0
Celkem	2	1 203 380	1 092 867

Zdroj: MAS Horní Pomoraví o.p.s. Leader 2007–2013. Výzvy. [online]. Vlastní zpracování.

Zážitková herní stezka pro prarodiče a jejich vnoučátka, Naučná stezka Hynčice pod Sušinou jsou názvy dvou podpořených projektů fiche č. 8. Žádost o dotaci na realizaci projektu byla podána pouze v 5. a 6. výzvě. Částka na tyto dva podané projekty činila 1 203 380 Kč, skutečně vyplaceno bylo však 1 092 867 Kč.

3.3.10 Fiche č. 9 Venkov – místo pro život

Hlavní opatření: III.2.1.1. Obnova a rozvoj vesnic.

Cílem poslední fiche byla podpora vnímání veřejného prostoru jako místa pro komunitní život v obci. Jednalo se o podporu projektů zaměřených na budování, rekonstrukci a údržbu veřejných prostranství – byly vybudovány autobusové zastávky, parkovací místa, chodníky nebo parčíky či komunitní zahrady. Podpořeno bylo také pořízení drobné techniky pro údržbu veřejných prostranství.

Jednalo se např. o tyto projekty: Mobiliář ve středu hřiště - autobusové zastávky a informační skříňky, Jestřebí malebná vesnička plná zeleně, Revitalizace prostranství "U Antoníčka" a nákup komunální techniky a další.

Podpořené a zároveň skutečně zrealizované projekty byly vybrány ve čtyřech výzvách z celkem 19 podaných žádostí. Finanční alokace dotace vybraných projektů byla 5 085 034 Kč. Třináct podpořených projektů bylo podpořeno částkou 5 018 910 Kč viz Tab. 3.10.

Tab. 3.10. Počet projektů a finanční alokace dotace v jednotlivých výzvách fiche č. 9 Venkov – místo pro život

Výzva	Počet projektů vybraných k podpoře / zrealizovaných	Finanční dotace vybraných projektů (Kč)	Skutečně proplacené dotace (Kč)
4.	4	2 145 745	2 143 491
5.	2	1 103 377	1 103 377
7.	1	370 133	366 200
8.	5	1 465 778	1 405 842
Celkem	12	5 085 034	5 018 910

Zdroj: MAS Horní Pomoraví o.p.s. Leader 2007–2013. Výzvy. [online]. Vlastní zpracování.

U většiny fichí je patrné, že výše alokace finančních prostředků k počtu podpořených projektů v prvních výzvách je značně vyšší než v ostatních letech. V prvních čtyřech výzvách byl podpořen menší počet projektů, protože nebyly stanoveny stropy celkových způsobilých výdajů projektových žádostí (hranice stanovená pravidly PRV byla 2 milióny Kč). Ze strany žadatelů byly vyšší finanční požadavky v žádosti o dotaci než finanční alokace výzev. Od roku 2012 pak došlo, na základě rozhodnutí Programového výboru MAS Horní Pomoraví, ke snížení výdajů a MAS vytvořila vlastní stropy pro celkové způsobilé výdaje, aby podpořila více subjektů.

Co se týká finančních prostředků pro žadatele v rámci opatření IV. 1.2 Realizace místní rozvojové strategie, ty byly podpořeným subjektům poskytovány přímo platební agenturou – SZIF.

Financování nákladů MAS spojených s realizací SPL bylo zajištěno v rámci opatření IV.1.1 Místní akční skupina. Každá MAS měla stanovený objem finančních prostředků pro administraci projektu LEADER. MAS Horní Pomoraví vyčerpala na mzdové prostředky, režijní náklady a animaci území celkem 10 983 766 Kč.

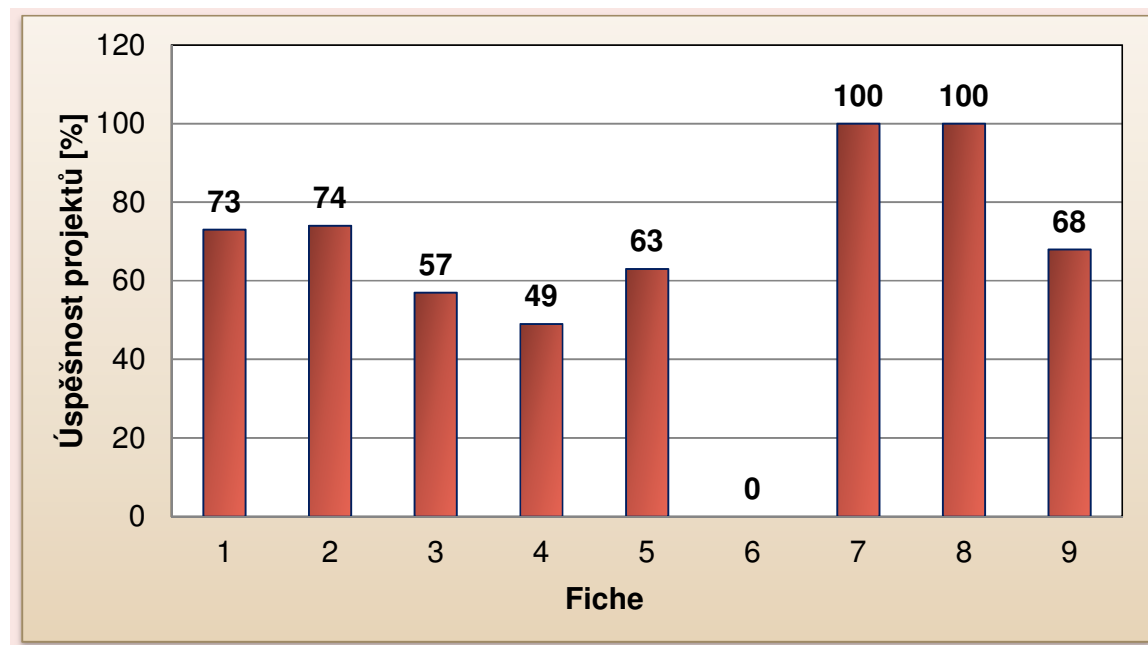
4 Zhodnocení činnosti a hospodaření, návrhy a doporučení

Ve čtvrté kapitole je hodnocena činnost a hospodaření MAS Horní Pomoraví o.p.s. v programovém období 2007–2013. Jsou zde uvedeny počty podpořených subjektů ziskového i neziskového sektoru a alokace finančních prostředků. Dále jsou zhodnoceny dosavadní přínosy činnosti MAS v rámci podpory podnikatelských subjektů v regionu a vymezeny nové oblasti podpory v programovém období 2014–2020.

4.1 Zhodnocení činnosti a hospodaření

Ve sledovaném období bylo podáno 223 žádostí o dotaci na realizaci projektů. Programový výbor MAS Horní Pomoraví o.p.s. k podpoře vybral celkem 145 projektových žádostí, ale skutečně zrealizovaných jich bylo 140. Obr. 4.1. ukazuje procenta úspěšnosti zrealizovaných projektů k počtu podaných projektových žádostí u jednotlivých fichí.

Obr. 4.1. Úspěšnost zrealizovaných projektů jednotlivých fichí

Zdroj: Místní akční skupina Horní Pomoraví o.p.s. Ex post hodnocení Strategického plánu Leader „V harmonii s přírodou“. Vlastní zpracování.

Úspěšnost 100 % měly fiche č. 7 Regionální produkce – zdroj rozvoje regionu a fiche č. 8 Venkovská turistika. Byly vytvořeny dodatečně a nebyl časový prostor k podání více žádostí.

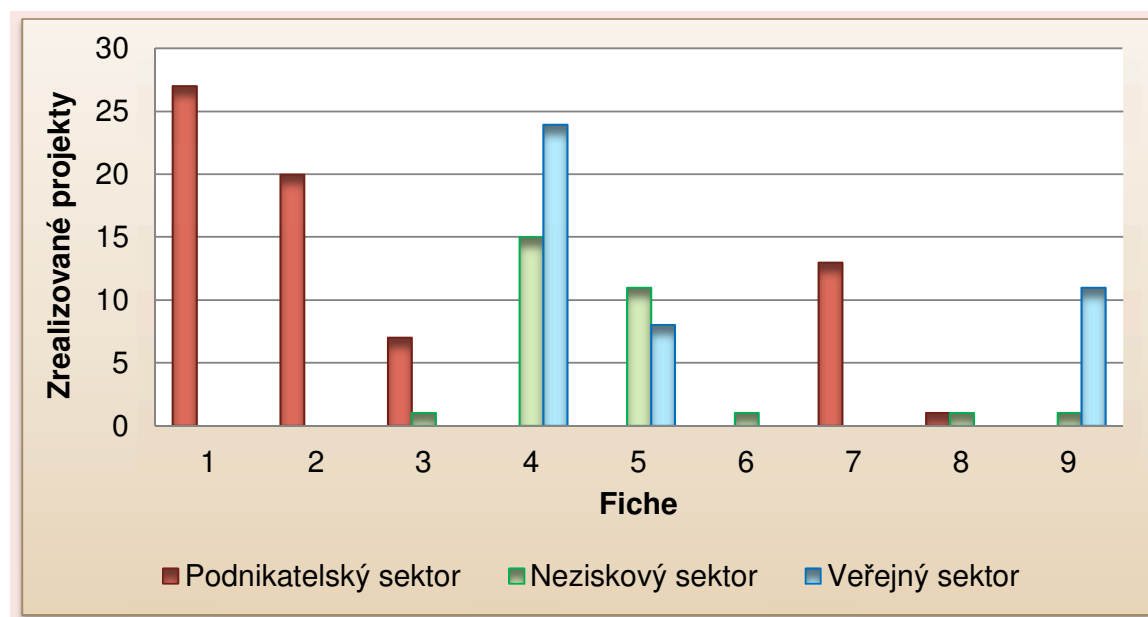
Specifická byla fiche č. 6 Vzdělávání a informace, kde byl předložen, schválen i realizován pouze jeden projekt. Rozhodnutím platební agentury PRV však nebyl proplacen.

Velký rozdíl v úspěšnosti zrealizovaných projektů měla fiche č. 3 Atraktivní venkov, kde došlo k ukončení realizace projektů i po jejich schválení z důvodu administrativní náročnosti či nesplnění podmínek dotace.

Fiche č. 4 Moderní venkov – kvalitní občanské vybavení a služby, fiche č. 5 Tradiční venkov – zachování kulturního dědictví regionu a fiche č. 9 Venkov – místo pro život podpořily obce a neziskové organizace na rekonstrukce objektů občanské vybavenosti a služeb, obnovu místních komunikací, veřejných prostranství, úpravu ploch, obnovení památek místního významu a mnoho dalších. U těchto fichí byla největší konkurence u podaných žádostí a to vedlo i k většímu počtu neúspěšných projektů.

MAS Horní Pomoraví o.p.s. podpořila 68 žadatelů podnikatelského, 30 neziskového a 42 veřejného sektoru. Obr. 4.2. znázorňuje počty zrealizovaných projektů dle typu žadatele u jednotlivých fichí.

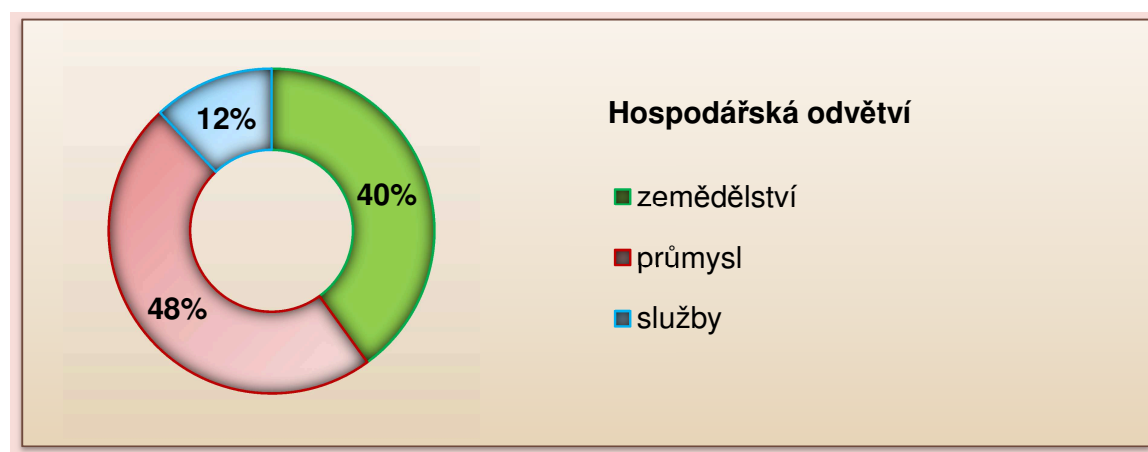
Obr. 4.2. Zrealizované projekty dle typu žadatele v jednotlivých fichích

Zdroj: Místní akční skupina Horní Pomoraví o.p.s. Ex post hodnocení Strategického plánu Leader „V harmonii s přírodou“. Vlastní zpracování.

Fiche č. 1 Moderní zázemí pro zemědělskou prvovýrobu, fiche č. 2 Zakládání podniků a jejich rozvoj, fiche č. 3 Atraktivní venkov, fiche č. 7 Regionální produkce – zdroj rozvoje regionu a fiche č. 8 Venkovská turistika byly zaměřeny na největší hodnoty regionu, které tvoří krajina a stav životního prostředí. Podpořily modernizaci regionální zemědělské a potravinářské výroby k produkci kvalitních regionálních produktů a služeb, ke které byly využity technologie šetrné k životnímu prostředí. Dále byly propagovány ekonomické aktivity na venkově ve formě zatraktivnění venkovské krajiny, šetrné venkovské turistiky, agroturistiky a budování tematických stezek. U těchto fichí byly podpořeny převážně podnikatelské subjekty a to v oblasti zemědělství, průmyslu i služeb. Obr. 4.3. znázorňuje procentuální podíl podnikatelského sektoru v jednotlivých hospodářských odvětvích.

Obr. 4.3. Podpořené podnikatelské subjekty dle hospodářského odvětví

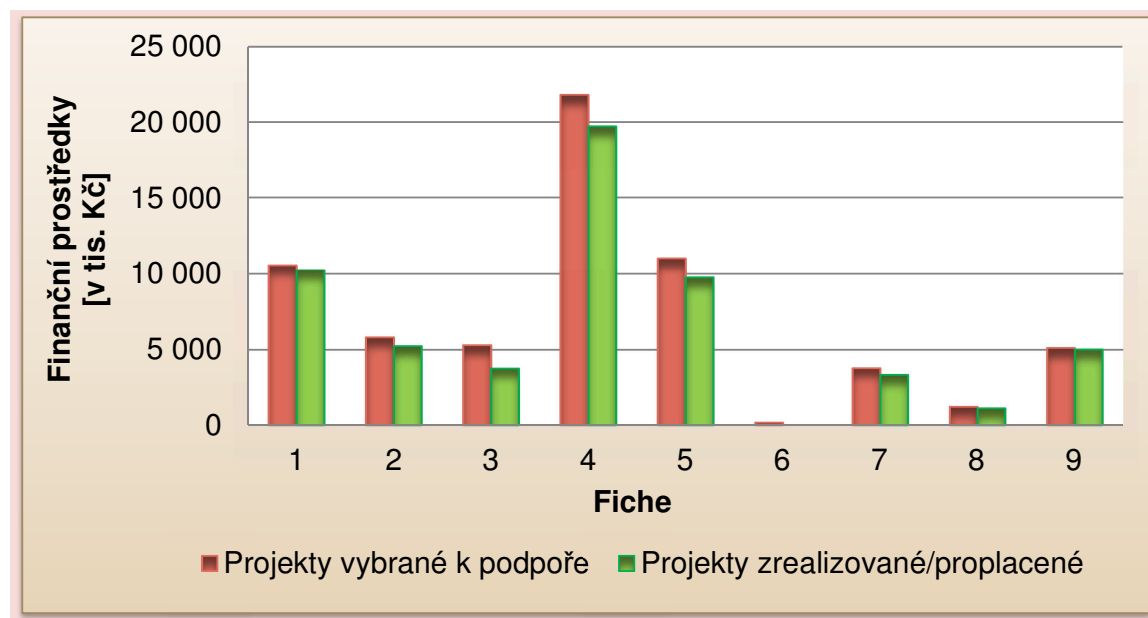

Zdroj: MAS Horní Pomoraví o.p.s. Leader 2007–2013. Výzvy. [online]. Vlastní zpracování.

Ve sledovaném období bylo na 140 realizovaných projektů celkem vyplaceno 58 140 403 Kč. Průměrná výše dotace ze všech realizovaných projektů byla přibližně 415 000 Kč. Největší počet projektů a tedy i nejvyšší finanční alokaci měla fiche č. 4, kde bylo proplaceno 19 727 158 Kč. Následující Obr. 4.4. znázorňuje, kolik finančních prostředků bylo rozděleno na projekty vybraných k podpoře a kolik bylo skutečně vyplaceno v jednotlivých fichích.

Rozdíl mezi plánovaným a skutečným rozpočtem u jednotlivých fichí byl způsoben např. úsporou žadatele při realizaci při výběrových řízeních nebo také udělením korekce respektive sankce ze strany platební agentury (SZIF) při zjištění nedodržení podmínek při čerpání dotace (nezpůsobilé náklady).

Obr. 4.4. Finanční alokace dotací u vybraných a zrealizovaných projektů v jednotlivých fíchách

Zdroj: Místní akční skupina Horní Pomoraví o.p.s. Ex post hodnocení Strategického plánu Leader „V harmonii s přírodou“. Vlastní zpracování.

Celkové výdaje všech zrealizovaných projektů dosáhly částky přes 106 miliónů korun, průměrná výše dotace činila 66% viz Tab. 4.1.

Tab. 4.1. Výdaje na projekty v jednotlivých fíchách

Fiche	Celkové výdaje projektů (Kč)	Celkové způsobilé výdaje projektů (Kč)	Celková dotace projektů (Kč)	Podíl dotace na způsobilých výdajích projektů
1	25 569 304	19 043 265	10 267 715	54 %
2	13 454 280	9 760 838	5 229 698	54 %
3	8 583 675	6 637 185	3 769 899	57 %
4	29 161 221	25 385 686	19 727 158	78 %
5	12 306 243	11 718 752	9 747 768	83 %
6	0	0	0	0 %
7	8 038 906	6 915 361	3 286 388	48 %
8	1 474 823	1 385 300	1 092 867	79 %
9	7 802 819	6 652 240	5 018 910	75 %
Celkem	106 391 271	87 498 627	58 140 403	66 %

Zdroj: Místní akční skupina Horní Pomoraví o.p.s. Ex post hodnocení Strategického plánu Leader „V harmonii s přírodou“. Vlastní zpracování.

4.2 Dosavadní přínosy činnosti MAS Horní Pomoraví z pohledu podpory podnikatelských subjektů v regionu

V rámci SPL bylo podpořeno zakládání nových podniků, živností, rozvoj existujících podniků menší velikosti a mikropodniků. V této oblasti byl také vytvořen největší počet pracovních míst. Celkem bylo žadateli o dotaci zazávazkováno 10 pracovních míst, což znamenalo zavázat se délkou udržitelnosti pracovního místa na dobu pěti let. V rámci fiche č. 2 Zakládání a rozvoj podniků a fiche č. 3 Atraktivní venkov vzniklo v podnikatelském sektoru osm pracovních míst. Další dvě místa vytvořily obce a to obec Branná a město Hanušovice. Žádné pracovní místo nevytvořily neziskové organizace.

Mimo závazek SPL vzniklo minimálně dalších šest pracovních míst, buď přímo v návaznosti na realizaci projektu, nebo díky rozvoji aktivit žadatele. Tito žadatelé se však v rámci projektu nezavázali z důvodu délky udržitelnosti pracovního místa.

Alokace finančních prostředků v programovém období měla tedy příznivý dopad na rozvoj podnikatelské činnosti a vytvoření nových pracovních příležitostí v regionu. U žadatelů o dotaci na realizaci projektů, kteří splnili účel podpory z těchto dvou pohledů, bylo v rámci bakalářské práce provedeno dotazníkové šetření. V příloze č. 4 je znázorněn dotazník, který byl předložen u dvaceti podpořených žadatelů.

Z dvaceti dotazovaných byla získána odpověď od šestnácti žadatelů. Dotazník byl zaměřen na zhodnocení spolupráce s MAS Horní Pomoraví o.p.s., administrativní náročnost spojenou se získáním dotace, očekávání podpořených subjektů, dopad podpořeného projektu na rozvoj podnikatelské činnosti, počty nových pracovních míst a možnost opětovného využití dotace.

Na první dotaz ohledně spokojenosti při spolupráci s MAS Horní Pomoraví o.p.s. všichni žadatelé odpověděli stejně a to VELMI SPOKOJEN. Z pohledu podpořených podnikatelských subjektů byla dále zjištěna náročnost spojená s administrací projektu. V kapitole tři byl popsán postup administrace projektu s odkazem na závaznou osnovu projektové žádosti v příloze č. 3. Na stupnici od jedné – jednoduché až do pěti – složité odpověděla většina respondentů hodnotou dva. Maximálně však byla označena trojka s komentářem na větší administrativní úkony. Náročnost spojená s administrací projektu je v průměru hodnocena jako mírně obtížná.

Následně jsou uvedena přímá vyjádření dvou podnikatelských subjektů:

„Uvítal jsem, že veškerou administrativu spojenou s vyřizováním dotace jsem mohl vyřizovat v Hanušovicích. Do celostátního PRV bych si nikdy netroufl žádat.“

Moje firma se rozvíjela postupně, díky dotacím získaným přes MAS Horní Pomoraví teď ale kráčí kupředu mílovými kroky. Spolupráce s lidmi (manažery MAS), které osobně znám a kterým mohu důvěřovat, pro mě byla tím hlavním důvodem, proč jsem se rozhodl o dotaci požádat“

Dopad podpořeného projektu na rozvoj činnosti byl důležitý v mnoha ohledech. Většina dotázaných si pochvalovala získání nových zákazníků, usnadnění výroby, rozšíření výrobní kapacity, rozšíření a zkvalitnění služeb, snížení závislosti na jiných firmách. Pro region lze velmi pozitivně vnímat vytvoření pracovních míst.

Celkově byl dotazník zhodnocen kladně. U všech dotazovaných bylo podpořením projektu splněno očekávání a využily by dotaci pro své podnikání prostřednictvím MAS znovu. Tito podpoření žadatelé se nebáli závazku a podpořili nejen svoji činnost, ale i vytvoření nových pracovních míst v regionu.

4.3 Nové programové období 2014–2020

Hlavním cílem Programu rozvoje venkova (PRV) v novém programovém období je obnova, zachování a zlepšení ekosystémů závislých na zemědělství, investice pro konkurenceschopnost a inovace zemědělských podniků, podpora vstupu mladých lidí do zemědělství nebo krajinná infrastruktura.

Program bude také podporovat diverzifikaci ekonomických aktivit ve venkovském prostoru s cílem vytvářet nová pracovní místa a zvýšit hospodářský rozvoj. Podporován bude komunitně vedený místní rozvoj, metoda LEADER, která přispívá k lepšímu zacílení podpory na místní potřeby daného venkovského území a rozvoji spolupráce aktérů na místní úrovni. Horizontální prioritou je předávání znalostí a inovací formou vzdělávacích aktivit a poradenství a spolupráce v oblasti zemědělství a lesnictví.¹⁶

Základním řídicím nástrojem pro realizaci jednotlivých cílů je Strategický realizační plán, jehož součástí je i harmonogram výzev plánovaných k vyhlášení, předpoklad

¹⁶ Státní zemědělský intervenční fond. Program rozvoje venkova 2014–2020. [online].

jejich čerpání, plnění indikátorů a cílových hodnot. Výběr strategií koordinuje Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky.

Na základě Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (CLLD) je realizován komunitně vedený místní rozvoj. Jedná se o jednu z hlavních činností uskutečňovanou MAS Horní Pomoraví o.p.s. v programovém období 2014–2020.

4.3.1 Komunitně vedený místní rozvoj

Strategie CLLD se řídí pravidly, která stanovují základní povinnosti a podmínky pro MAS, dále upravují způsob komunikace mezi MAS, Státním zemědělským intervenčním fondem a žadateli. Konkrétně pak pravidla upravují postupy pro vyhlášení výzev, příjem žádostí konečných žadatelů, kontroly projektů, provádění změn v projektech konečných žadatelů, archivaci, monitoring a hodnocení.

Dalšími pravidly této strategie jsou pravidla 19.2.1 Podpora provádění operací, která jsou určena zejména konečným žadatelům z území MAS. Obsahují obecné podmínky (způsob administrace a realizace projektů), společné podmínky pro jednotlivé aktivity (základní podmínky pro způsobilost projektů a způsob jejich prokazování) a specifické podmínky pro aktivity dle jednotlivých fichí.

Pravidla 19.3.1 Příprava a provádění činností spolupráce MAS se týkají realizace projektů spolupráce mezi MAS a partnerstvími veřejného a soukromého sektoru.

4.3.2 Činnosti MAS Horní Pomoraví o.p.s.

Společnost poskytuje obecně prospěšné služby podpořené hlavní činností (body I.–III.) a doplňkovou činností (body IV.–IX.):

- I. rozvoj území, na kterém společnost působí,
- II. rozvoj partnerství,
- III. komunitně vedený místní rozvoj uskutečňovaný na základě Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (CLLD),
- IV. příprava a realizace rozvojových projektů,
- V. vzdělávání, organizace vzdělávacích akcí, seminářů a odborných setkání,
- VI. poskytování služeb v oblasti strategického plánování,
- VII. zapojování veřejnosti do rozvoje území, na kterém společnost působí,
- VIII. propagace regionu,

- IX. poskytování služeb pro zemědělství, zahradnictví a lesnictví, zakládání a rozvoj mikropodniků, poskytování služeb pro oblast cestovního ruchu.¹⁷

4.3.3 Podpora subjektů v novém programovém období 2014–2020

Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS Horní Pomoraví – lidé, příroda a tradice - vychází ze společné vize, která zní:

*„Horní Pomoraví je zdravým regionem po všech stránkách a život na jeho území je radostný, spokojený a v harmonii s přírodou. Region je ekonomicky prosperující s nízkou mírou nezaměstnanosti. Charakteristickým znakem regionu je jeho zemědělský charakter s důrazem na ochranu životního prostředí a prosperující regionální trh. Jedná se o území zajímavé a přitažlivé, plné turistů a zároveň bezpečné a atraktivní pro jeho obyvatele, kteří v něm chtějí žít, vychovávat zde své děti a také jeho obyvatelé mají dostatek pracovních příležitostí a prostoru pro originální a kreativní činnost“.*¹⁸

Pro úspěšnou realizaci komunitně vedeného místního rozvoje bylo nadefinováno pět oblastí specifických cílů:

- lidské zdroje,
- podnikání a zaměstnanost,
- zemědělství a životní prostředí,
- rozvoj obcí,
- cestovní ruch a kulturní dědictví.

Lidské zdroje

Cíl podporuje oblast školství a jeho zázemí, je zaměřen na rozvoj mateřských a základních škol, podporu škol malotřídních, rozvoj a zakládání komunitních škol. Dále zahrnuje zvyšování kvality vzdělávání formou osobnostního i profesního rozvoje učitelů a lektorů a podporuje partnerství a spolupráci vzdělávacích a volnočasových institucí. Cíl tvoří tato opatření: Fungující a kvalitní školství, Rozvinutý komunitní život a Rozvinutá sociální síť a kvalitní péče o sociálně potřebné.

¹⁷ MAS Horní Pomoraví o.p.s. Statut. [online].

¹⁸ MAS Horní Pomoraví o.p.s. Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS Horní Pomoraví. [online].

Podnikání a zaměstnanost

Tento cíl napomáhá střetu poptávky po pracovní síle v regionu s odpovídající nabídkou vzdělaných, zručných lidí a klade důraz na zkvalitnění potenciálu pracovních sil. Cíl je zaměřen na zaměstnatelnost pracovních skupin se ztíženou pozicí na trhu práce a nezaměstnaných tak, aby byly využity možnosti alternativních řešení potřeb zaměstnanců i zaměstnavatelů. Opatřeními jsou: Ekonomicky silný region a Silný pracovní potenciál.

Zemědělství a životní prostředí

Cílem je, aby bylo zemědělské a lesnické hospodaření, co nejefektivnější, šetrné k životnímu prostředí a nástrojem pro údržbu a ochranu krajiny. Nedílnou součástí rozvinutého místního trhu s kvalitní produkcí bude zemědělská produkce včetně ekologického zemědělství, které je jedním z nejpropracovanějších zemědělských a potravinářských systémů pozitivně ovlivňující řadu složek životního prostředí. Opatření tohoto cíle tvoří: Udržitelné zemědělství, Zdravé životní prostředí.

Rozvoj obcí

Cíl je zaměřený na rozvoj základní technické infrastruktury. Usiluje o zlepšení vzhledu obcí a životních podmínek obyvatel, zvýšení atraktivity obcí pro bydlení a podnikání. Zajišťuje podporu občanského vybavení a služeb v oblasti veřejné správy, školství, zdravotnictví, kultury a sociálních služeb, spolkových činností, péče o děti a tělovýchovy a sportu. Opatřeními jsou: Spokojený život obyvatel v obcích a kvalitní obecní infrastruktura, Bezpečná doprava a dopravní dostupnost, Osvícená místní politika, partnerství a spolupráce.

Cestovní ruch a kulturní dědictví

Cílem je pomoci rozvoji regionální ekonomiky a efektivní využití místního potencionálu. Cíl podporuje ubytovací, doprovodná stravovací a sportovní zařízení, zábavné, relaxační aktivity a doprovodnou infrastrukturu a služby. Klade důraz na zachování jedinečnosti přírody regionu, ocenění originálních a kreativních lidských činností. Opatření jsou: Rozvinutý a živý cestovní ruch, Zachovalé kulturní dědictví.

Pro naplnění cílů strategie bude MAS využívat zdroje Programu rozvoje venkova, Integrovaného regionálního operačního programu a Operačního programu Zaměstnanost.

5 Závěr

Efektivní regionální rozvoj má příznivý vliv na zlepšování kvality života ve venkovských oblastech, posílení ekonomického prostředí, přírodního a kulturního dědictví. K těmto záměrům vede Program rozvoje venkova LEADER, díky kterému jsou investiční prostředky určeny místním akčním skupinám a subjektům, které realizují konkrétní projekty. Hlavním cílem programu je zlepšení organizačních schopností subjektů působících ve venkovských oblastech. Místní akční skupiny vytvářejí a realizují společné rozvojové strategie a záměry k naplnění cíle.

Cílem bakalářské práce bylo zhodnotit činnost a hospodaření MAS Horní Pomoraví o.p.s. se zaměřením na podpořené subjekty. K naplnění stanoveného cíle byla provedena analýza činností a hospodaření uvedené MAS se zaměřením na podpořené subjekty prostřednictvím Strategického plánu Leader v programovém období 2007–2013.

Před realizací SPL společnost formulovala své strategické vize pomocí SWOT analýzy a stanovila tak směr strategického plánu. Jedním ze základních principů metody Leader je totiž přístup zdola nahoru. Kdy jednotlivé náměty a projekty nejsou řízeny krajskou, státní ani evropskou politikou, ale vychází z myšlenek místních venkovských subjektů a občanů, kteří znají potřeby a tradice regionu.

Globálním cílem SPL „V harmonii s přírodou“ byla konkurenceschopnost a vyvážený rozvoj regionu MAS Horní Pomoraví prostřednictvím podpory projektů vedoucích k diverzifikaci podnikatelských činností a zavedení regionálního značení produkce a služeb.¹⁹

V rámci SPL stanovila MAS soubor navržených opatření, tzv. FICHE opatření. Fiche vymezovaly oblasti podpory v rámci opatření Leader IV. 1.2. Realizace místní rozvojové strategie pro konečné žadatele. Realizované projekty dané fiche pak naplňovaly vymezené cíle SPL. Ve sledovaném období společnost nastavila celkem devět fichí, díky kterým bylo podpořeno 68 podnikatelských subjektů, 30 projektů neziskového a 42 veřejného sektoru.

¹⁹ Místní akční skupina Horní Pomoraví o.p.s. Ex post hodnocení Strategického plánu Leader „V harmonii s přírodou“. [online].

Na základě výzev mohli zájemci předkládat žádosti o dotaci na realizaci projektů. Celkem bylo podaných 223 žádostí. Programový výbor MAS Horní Pomoraví, který hodnotil a bodoval podané projekty dle předem stanovených kritérií, vybral k podpoře 145 projektových žádostí. Tento počet však byl ještě snížen z důvodu odstoupení žadatelů od realizace nebo ukončení projektů z důvodu nesplnění podmínek. Skutečně zrealizovaných a proplacených projektů bylo 140. Celkové výdaje těchto projektů byly vyčísleny na 106 391 271 Kč.

Po odečtení nezpůsobilých nákladů – zejména nákladů spojených s administrací a daň z přidané hodnoty, vyšly způsobilé výdaje na částku 87 498 627 Kč. Z této hodnoty byly vypočítávány částky dotace, % dotace bylo u každé fiche jiné, v závislosti na konkrétním opatření. Celková částka skutečně vyplacené dotace byla 58 140 403 Kč, což tvořilo průměrně 66% podíl dotace na způsobilých výdajích projektů.

Co se týká finančních prostředků pro žadatele v rámci opatření IV. 1.2 Realizace místní rozvojové strategie, ty byly podpořeným subjektům poskytovány přímo platební agenturou Státního zemědělského intervenčního fondu.

Financování nákladů MAS spojených s realizací SPL bylo zajištěno v rámci opatření IV.1.1 Místní akční skupina. Každá MAS měla stanovený objem finančních prostředků pro administraci projektu LEADER. MAS Horní Pomoraví vyčerpala celkem 10 983 766 Kč. Tyto náklady vynaložené na mzdové prostředky, režijní náklady a animaci území lze hodnotit jako účelně vynaložené vzhledem k výši celkové dotace na realizaci projektů.

Největší počet projektů a tedy i nejvyšší finanční alokaci měla fiche č. 4 Moderní venkov – kvalitní občanské vybavení a služby. Mezi 39 zrealizovaných projektů byla rozdělena dotace 19 727 158 Kč. Z pohledu rozvoje aktivit ve venkovských oblastech lze podporu neziskového sektoru hodnotit pozitivně, a to i z důvodu obtížnějšího hledání dotačních titulů u neziskových organizací.

Dále byla podpořena i ekonomická stabilita venkova, kdy byl podnikatelský sektor schopen i při nižších částkách dotace zřizovat nová a stabilní pracovní místa. A to jak v oblasti zemědělství, průmyslu i služeb. Celkem bylo žadateli o dotaci zazávazkováno 10 pracovních míst. V rámci fiche č. 2 Zakládání a rozvoj podniků a fiche č. 3 Atraktivní venkov vzniklo v podnikatelském sektoru osm pracovních míst.

Další dvě místa vytvořily obce a to obec Branná a město Hanušovice. Žádné pracovní místo nevytvořily neziskové organizace. Mimo závazek SPL vzniklo minimálně dalších šest pracovních míst, buď přímo v návaznosti na realizaci projektu, nebo díky rozvoji aktivit žadatele.

Realizace Strategického plánu Leader „V Harmonii s přírodou“ přispěla k rozvoji území, posílení občanské společnosti, rozvoji podnikatelských příležitostí a zlepšení kvality života v regionu Horní Pomoraví.

V rámci nového programového období 2014–2020 vznikla Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS Horní Pomoraví – lidé, příroda a tradice. K jejímu naplnění organizace podporuje oblast lidských zdrojů, podnikání a zaměstnanost, zemědělství a životní prostředí, rozvoj obcí, cestovní ruch a kulturní dědictví. Tento druh podpory má zásadní význam pro rozvoj území. Zvyšuje aktivní přístup k životu obyvatel, rozvoji spolupráce, partnerství a také tvoří motivační nástroj komunitních, hospodářských a veřejných aktivit.

Seznam použité literatury

Odborná literatura

BRYSON, John M. *Strategic Planning for Public and Nonprofit Organizations: A Guide to Strengthening and Sustaining Organizational Achievement*. 4th ed. San Francisco: Jossey-Bass, 2011. 547 s. ISBN 978-0-470-39251-5.

KHENDRICHE TRHLÍNOVÁ, Zuzana. *Partnerství v rozvoji obcí, měst a regionů*. Praha: Auditorium, 2014. 232 s. ISBN 978-80-87284-44-5.

PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. *Veřejný sektor - řízení a financování*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. 485 s. ISBN 978-80-7357-936-4.

REKTOŘÍK, Jaroslav. *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení*. 3. aktualiz. vyd. Praha: Ekopress, 2010. 188 s. ISBN 978-80-86929-54-5.

STEJSKAL, Jan, Helena KUVÍKOVÁ a Kateřina MAŽÁTKOVÁ. *Neziskové organizace - vybrané problémy ekonomiky: se zaměřením na nestátní neziskové organizace*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, 169 s. ISBN 978-80-7357-973-9.

Zákony

Zákony pro lidi.cz. [online]. *Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník*. [26. 2. 2016]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>.

Zákony pro lidi.cz. [online]. *Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů*. [26. 2. 2016]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-586>.

Zákony pro lidi.cz. [online]. *Předpis č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod*. [29. 2. 2016]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-2>.

Zákony pro lidi.cz. [online]. *Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích*. [30. 3. 2016]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>.

Zákony pro lidi.cz. [online]. *Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje*. [30. 3. 2016]. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-248>.

Internetové zdroje

NEZISKOVKY.CZ. [online]. O nás. Poslání a cíle Nadace Neziskovky.cz. [29. 2. 2016].

Dostupné z: <http://www.neziskovky.cz/clanky/506/o-nas/www.neziskovky.cz>.

Internetový portál nestátních neziskových organizací. [online]. Informační systém nestátních neziskových organizací. Evidence nestátních neziskových organizací. [26. 2. 2016]. Dostupné z: <http://www.isnno.cz/EvidenceNNOV10001/gateway.htm>.

Národní síť Místních akčních skupin ČR. [online]. O nás. [26. 2. 2016]. Dostupné z: <http://nsmascr.cz/o-nas/>.

Státní zemědělský intervenční fond. [online]. Program rozvoje venkova 2007–2013. [10. 3. 2016]. Dostupné z: <http://www.szif.cz/cs/program-rozvoje-venkova>.

Státní zemědělský intervenční fond. [online]. Program rozvoje venkova 2014–2020. [15. 4. 2016]. Dostupné z: <https://www.szif.cz/cs/prv2014>.

MAS Horní Pomoraví o.p.s. [online]. Vymezení území a demografické údaje. [15. 3. 2016]. Dostupné z: <http://www.hornipomoravi.eu/index.php?id=uzemi.html>.

MAS Horní Pomoraví o.p.s. [online]. Dokumenty. Statut. [10. 4. 2016]. Dostupné z: <http://www.hornipomoravi.eu/index.php?id=dokumenty.html>.

MAS Horní Pomoraví o.p.s. [online]. Leader 2007–2013. [10. 4. 2016]. Dostupné z: http://www.hornipomoravi.eu/index.php?id=zobraz_dokumenty_leader.php.

MAS Horní Pomoraví o.p.s. [online]. Strategie 2014–2010. [20. 4. 2016]. Dostupné z: http://www.hornipomoravi.eu/index.php?id=zobraz_dokumenty_slozky.php&cislo_id=120&dir_id=1070.

Ministerstvo zemědělství České republiky. [online]. Venkov. Program rozvoje venkova ČR 2007–2013. [15. 4. 2016]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/venkov/program-rozvoje-venkova/>.

Český statistický úřad. [online]. Databáze satelitního účtu neziskových institucí. [20. 4. 2016]. Dostupné z: http://apl.czso.cz/pll/rocenka/rocenka.indexnu_sat.

Seznam použitých zkratk

CLLD	Community – Led Local Development Komunitně vedený místní rozvoj
ČR	Česká republika
ENNO	Evidence nestátních neziskových organizací
EU	Evropská unie
LEADER	Liaison Entre Actions Développement de l'Économie Rurale Propojení aktivit rozvíjejících venkovskou ekonomiku
LZPS	Listina základních práv a svobod
MAS	Místní akční skupina
NNO	Nestátní neziskové organizace
OPS	Obecně prospěšná společnost
PRV	Program rozvoje venkova
SPL	Strategický plán Leader
SZIF	Státní zemědělský intervenční fond

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byl(a) seznámen(a) s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Šumperku dne 30. 4. 2016

Eva Horáková, DiS.

Seznam příloh

Příloha č. 1 Mapa území MAS Horní Pomoraví o.p.s.

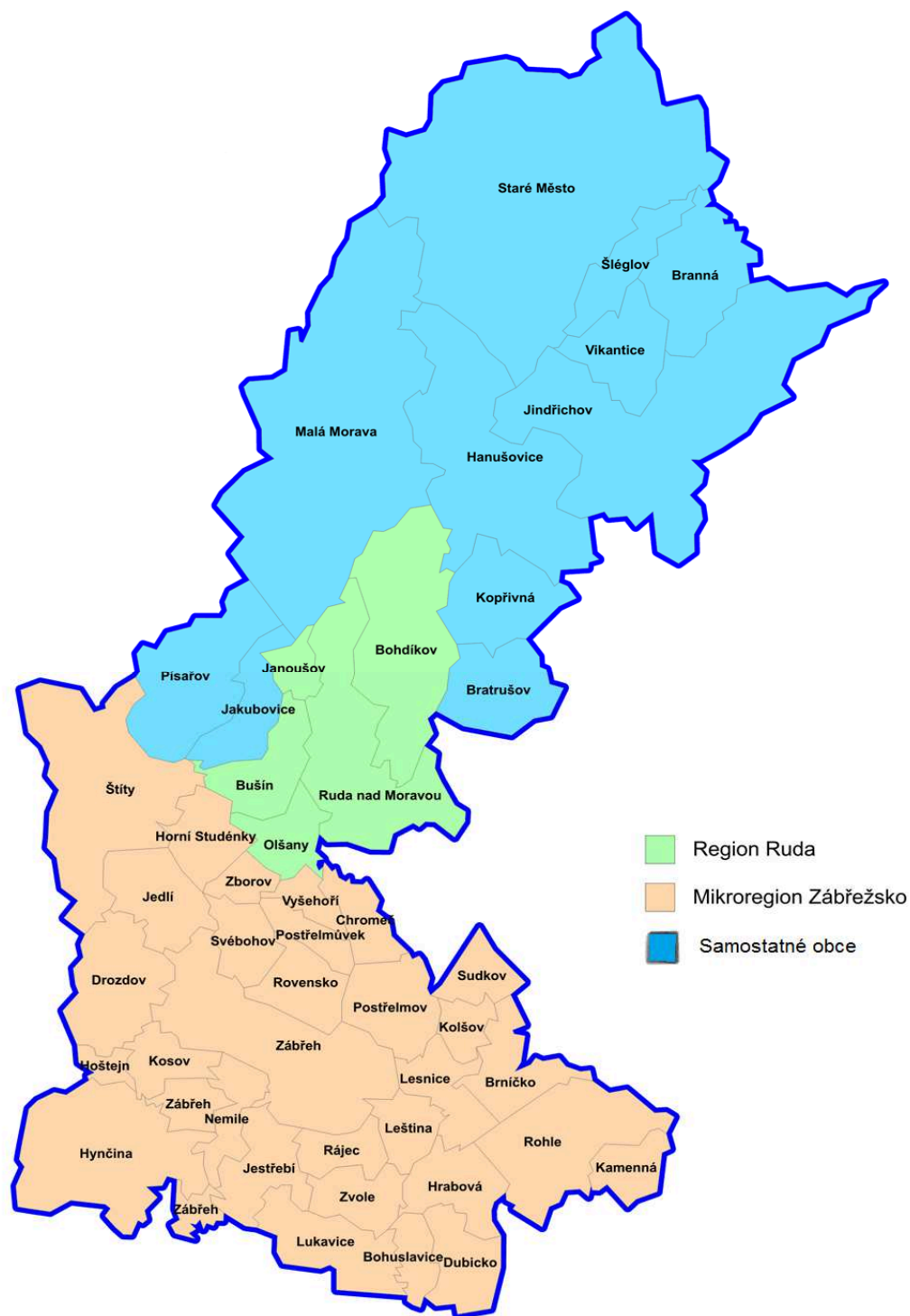
Příloha č. 2 SWOT analýza

Příloha č. 3 Závazná osnova projektové žádosti fiche č. 2 Zakládání podniků a jejich rozvoj

Příloha č. 4 Dotazník

Přílohy

Příloha č. 1 Mapa území MAS Horní Pomoraví o.p.s.

Zdroj: MAS Horní Pomoraví o.p.s. Vymezení a demografické údaje. [online].

Příloha č. 2 SWOT analýza

SWOT analýza v oblasti jednotlivých fichí	
Silné stránky	<p>Fiche č. 1 Moderní zázemí pro zemědělskou prvovýrobu: kvalitní zemědělská půda. Vysoký podíl ekologicky hospodařících zemědělců.</p> <p>Fiche č. 2 Zakládání podniků a jejich rozvoj: tradice ve zpracování domácích surovin (len, dřevo, kámen) a v průmyslových odvětvích (dřevařský, strojírenský, potravinářský průmysl. Dostatek volných lokalit k využití pro podnikání s poměrně příznivou cenou pozemků a nemovitostí. Nízká cena pracovní síly. Existence systému značení místních výrobků „Jeseníky originální produkt“.</p> <p>Fiche č. 3 Atraktivní venkov: kvalitní přírodní a životní prostředí v regionu. Tradice ubytovacích a stravovacích kapacit v regionu – hustá síť. Část regionu je součástí turisticky atraktivní destinace, schopná sehrát roli spojovacího článku, ale i roli ubytovacího zázemí. Nabídka vhodných terénů pro cykloturistiku.</p> <p>Fiche č. 4 Moderní venkov – kvalitní občanské vybavení a služby: dostatečná síť mateřských a základních škol. Dostatečný počet středních škol, respektive absolventů, relativně široká nabídka středoškolských vzdělávacích oborů. Existence nabídky sociálních služeb a sítě jejich poskytovatelů – návaznost na Komunitní plánování sociálních služeb v regionu.</p> <p>Fiche č. 5 Tradiční venkov – zachování kulturního dědictví v regionu: existence chráněných přírodních lokalit a výtvorů, regionálních atraktivit, tradičních každoročně se opakujících atrakcí a významných osobností.</p> <p>Fiche č. 6 Vzdělávání a informace: působení nestátních neziskových organizací. Možnosti jazykového vzdělávání. Aktivní působení mateřských, základních a středních škol v regionu.</p> <p>Fiche č. 7 Regionální produkce – zdroj rozvoje regionu: existence tradice zpracování kvalitních zemědělských produktů v regionu, zpracovatelů bio produkce a systému značení místních výrobků „Jeseníky originální produkt“.</p> <p>Fiche č. 8 Venkovská turistika: kvalitní přírodní a životní prostředí v regionu. Významný rozvojový potenciál. Aktivní rekreace využívající zajímavé nabídky cyklotras, tras pro pěší turistiku, nabídky vodních ploch a toků, hippoturistiky a jezdeckví, sběr hub.</p> <p>Fiche č. 9 Venkov – místo pro život: dostatečná síť místních komunikací. Zájem obyvatel obcí o příjemné životní prostředí v obcích.</p>

Slabé stránky	<p>Fiche č. 1: nízký stupeň diverzifikace zemědělské činnosti. Omezení spojená se zemědělským podnikáním v chráněných oblastech. Omezení zemědělského podnikání vyplývající za neexistence územních plánů obcí. Nízký stupeň péče o vzhled obcí a krajiny.</p> <p>Fiche č. 2: úpadek tradičních průmyslových odvětví – nezaměstnanosti obyvatel se základním a odborným vzděláním. Nadprůměrná míra nezaměstnanosti ve srovnání s ČR. Nedostatečná připravenost rozvojových ploch, informovanost o možnostech vlastního podnikání, finanční kapitál pro zakládání nových a rozvoj stávajících firem. Kvalifikace/kvalita pracovní síly mnohdy neodpovídá potřebám a požadavkům zaměstnavatelů. Řada školáků má sice trvalý pobyt v regionu, ale pracuje mimo něj.</p> <p>Fiche č. 3: neexistence z pohledu známosti/návštěvnosti významných přírodních atraktivit neregionálního významu. Nevyužití místních atraktivit. Nedostatek alternativních atrakcí pro návštěvníky a turisty v případě špatného počasí. Nedostatečné služby v cestovním ruchu. Málo nadstandartních zařízení v pohostinství, ubytování, nízká kvalita služeb. Malá spolupráce subjektů podnikajících v cestovním ruchu. Nedostatečná nabídka produktů cestovního ruchu a nedostatečná propagace turistických cílů.</p> <p>Fiche č. 4: nedostatečná vybavenost sportovních areálů. Nedostatečná technická infrastruktura. Nedostatečně řešená problematika bydlení seniorů, sociálně slabých a mladých rodin. Nedostatek kulturního vyžití, aktivit pro trávení volného času.</p> <p>Fiche č. 5: nízký stupeň využití místních atraktivit. Zanedbaný stav některých místních památek.</p> <p>Fiche č. 6: nízká perspektiva budoucího uplatnění pro absolventy. Omezené možnosti dalšího vzdělávání. Nízké environmentální povědomí obyvatelstva. Neexistence centra pro ekologické vzdělávání.</p> <p>Fiche č. 7: absence charakteristických regionálních produktů a tradičních suvenýrů. Slabé technologické zázemí místních firem vedoucí ke zlepšení zpracování produkce. Nízká míra spolupráce mezi producenty/prvovýrobce v území.</p> <p>Fiche č. 8: chybějící infrastruktura obcí pro návštěvníky. Nedostatečná síť pěších a tematických stezek. Nevyjasněnost vlastnických vztahů pro budování tematických stezek.</p> <p>Fiche č. 9: velmi špatná kvalita místních komunikací. Nahodilé úpravy veřejných prostranství bez konceptů kombinující zeleň, mobiliář a pevné plochy. Budování veřejných prostranství bez spojení s životem v obci.</p>
---------------	---

Příležitosti	<p>Fiche č. 1: posilování patriotismu obyvatel ve vztahu k regionu, identifikace obyvatel s problémy regionu. Orientace na využívání obnovitelných místních energetických zdrojů, moderních technologií v zemědělství. Rozvoj ekologického zemědělství.</p> <p>Fiche č. 2: rozvoj pracovních příležitostí v důsledku nových usídlení nového investora či rozvoje stávajících firem. Nalezení vhodných způsobů využití příznivých geografických, přírodních a demografických podmínek, volných podnikatelských ploch, průmyslových areálů a budov v útlumových závodech a podnicích pro rozvoj podnikání. Možnost využití podpor pro malé a střední podnikání.</p> <p>Fiche č. 3: koncepční řešení rozvoje cestovního ruchu, zkvalitňování ubytovacích, stravovacích kapacit a souvisejících služeb kulturního a sportovního využití, rozvoj agroturistiky, cykloturistiky, vodní turistiky, rozšíření celoročního využívání zařízení cestovního ruchu. Rostoucí zájem o poznávací turistiku kombinovanou se zábavným programem a rostoucí zájem obyvatel České republiky o domácí turistiku. Vytvoření motivačních programů pro subjekty v cestovním ruchu. Orientace cestovního ruchu na zahraniční trhy. Vytvořit specifické atraktivity regionu pro vybrané cílové skupiny turistů a návštěvníků.</p> <p>Fiche č. 4: vytváření nabídky pro trávení volného času obyvatel. Rozsáhlejší začlenění škola a neziskových organizací do systému nabídky volnočasových aktivit. Poskytování sociálních služeb na principu komunitního plánování v regionu. Zvyšování podílu nestátního sektoru na poskytování zdravotnických, kulturních, sociálních a vzdělávacích služeb.</p> <p>Fiche č. 5: využití tradic a zajímavostí regionu. Oživení památek místního významu.</p> <p>Fiche č. 6: zvyšování informovanosti o rozvoji venkova, předávání know-how, seznamování se s příklady dobré praxe. Zvyšování zájmu obyvatel o komunitní život.</p> <p>Fiche č. 7: posilování patriotismu obyvatel ve vztahu k regionu, identifikace obyvatel s problémy regionu. Zavedení regionální značky místních produktů. Zvyšování konkurenceschopnosti zpracovatelských podniků, které jsou zaměřeny na výrobu potravin a krmiv. Rozšíření nabídky pracovních příležitostí.</p> <p>Fiche č. 8: koncepční řešení rozvoje cestovního ruchu, zkvalitňování ubytovacích, stravovacích kapacit, souvisejících služeb kulturního a sportovního využití, rozvoj agroturistiky, cykloturistiky, vodní turistiky, rozšíření celoročního využívání zařízení cestovního ruchu. Rozvoj venkovské turistiky zaměřené na aktivní činnosti a poznávání.</p> <p>Fiche č. 9: zvyšování kvality komunikací v obcích. Zlepšování vzhledu obcí. Budování zázemí v centrech obcí pro setkávání občanů a komunitní život. Rozvoj zelených ploch v obcích.</p>
--------------	---

Hrozby	<p>Fiche č. 1: chátrající zemědělské stavby v regionu, vznik brownfields. Snižování konkurenceschopnosti z důvodu zastarávání technologií. Zvyšování nároků na zemědělské prvovýrobce z hlediska legislativy a norem. Výrazné změny klimatických podmínek ovlivňující způsob hospodaření v regionu.</p> <p>Fiche č. 2: odchod kvalifikovaných zaměstnanců. Nezájem podnikatelských subjektů o rozvoj podnikání v důsledku nepřipravenosti území.</p> <p>Fiche č. 3: nedostatečné investice do zvyšování kvality ubytovacích a stravovacích zařízení. Další růst cen plynu a elektřiny a s tím související změna vytápění na tuhá paliva – zhoršení kvality životního prostředí. Podcenění významu cestovního ruchu jako předmětu podnikání, lidského faktoru a profesionální přípravy odborníků v oblasti cestovního ruchu. Chybějící marketingový a motivační systém pro návštěvníky a turisty využívající již existujících turistických atraktivit. Velmi omezená nabídka v oblasti turistických produktů a produktových balíčků. Chybějící cizojazyčné mutace u většiny nabídek subjektů podnikajících v oblasti cestovního ruchu, a to jak v oblasti tištěných, tak i elektronických médií, zejména pak nedostatečná nabídka informací v polštině.</p> <p>Fiche č. 4: stárnutí populace kladoucí vyšší nároky na sociální služby. Snižování počtu obyvatel mladé generace důsledkem nedostatečného infrastrukturního vybavení obcí. Morální a technické zastarávání občanského vybavení v obcích, vedoucí k jeho nevyužívání.</p> <p>Fiche č. 5: chybějící zavedená, na domácích i zahraničních trzích cestovního ruchu pozitivně vnímaná významná atraktivita (památky UNESCO, národní kulturní památka).</p> <p>Fiche č. 6: nízký důraz na informace jako zdroj rozvoje venkovského života. Omezení a restrikce ze strany vlastníků pozemků, na nichž by mohly být stezky budovány.</p> <p>Fiche č. 7: nedostatek finančního kapitálu pro technologické investice do výroby a zařízení.</p> <p>Fiche č. 8: nezájem turistů o oblast podhůří Jeseníků. Neschopnost subjektů dohodnout se na poskytnutí pozemků pro budování tematických stezek.</p> <p>Fiche č. 9: nesystematické investice do veřejných prostranství. Podcenění vzhledu veřejných prostranství pro atraktivitu obce jako místa pro bydlení a podnikání.</p>
--------	--

Zdroj: MAS Horní Pomoraví o.p.s. Strategický plán Leader pro období 2007–2013. Vlastní zpracování.

Příloha č. 3 Závazná osnova projektové žádosti fiche č. 2 Zakládání podniků a jejich rozvoj

Fiche č. 2 – Zakládání podniků a jejich rozvoj

1. Název projektu

- stručný a výstižný název projektu,
- název MAS (*MAS Horní Pomoraví o.p.s.*),
- název fiche (*Zakládání podniků a jejich rozvoj*).

2. Žadatel

- jméno/název žadatele, adresa/sídlo, IČ (je-li přiděleno)/RČ (případně datum narození žadatele),
- základní/nejdůležitější přehled činností žadatele (dle OR, živnostenských listů, stanov společnosti), které mají vztak k předmětu projektu.

2.1 Zpracovatel projektu

- pouze v případě, kdy je zpracovatelem jiný subjekt a to v rozsahu název/jméno zpracovatele a kontaktní údaje.

3. Popis projektu

3.1 Zdůvodnění projektu:

- uveďte podstatu problému a potřebnost projektu, včetně stručného popisu výchozího stavu,
- uveďte, jak realizace projektu přispěje k vyřešení příslušného problému.

3.2 Realizace projektu

- popište konkrétní činnosti, které budou realizovány jako způsobilé výdaje v rámci projektu,
- v případě využití věcného plnění stanovte harmonogram a rozsah prací ve fyzických jednotkách,
- uveďte předpokládaný harmonogram realizace projektu,
- vymezte místo/místa realizace projektu (ulice, číslo popisné, číslo orientační, PSČ, obec, část obce, obec s rozšířenou působností, okres, kraj, region).

3.3 Technické řešení projektu

- věcně popište technické řešení projektu,
- v případě, že byla předložena povinná příloha projektové dokumentace ke stavebnímu řízení či jinému opatření stavebního úřadu, popište projekt výtahem ze souhrnné (technické) zprávy,

- pokud nebyla předložena projektová dokumentace ke stavebnímu řízení či jinému opatření stavebního úřadu a součástí způsobilých výdajů jsou stavební práce, věcně popište technické řešení stavby
- Další požadované údaje
 - záměr: pokud požadujete bodové zvýhodnění za tvorbu pracovních míst, uveďte, kolik Váš projekt vytvoří pracovních míst,
 - uveďte surovinové, materiálové vstupy pro výrobu, stručně popište proces výroby a uveďte výsledný produkt/produkty předmětu projektu,
 - uveďte výstupní produkt činnosti realizované projektem dle kombinované nomenklatury (osmimístní kód celního sazebníku – stačí uvést první čtyři čísla).

3.4 Výsledky projektu

- stručně shrňte výsledky projektu, včetně jeho využití v budoucnosti po ukončení realizace projektu,
- odhad údajů o pracovních místech vzniklých realizací projektu dle tabulky

Nový zaměstnanec č. ...	Datum nástupu	Místo výkonu práce	Náplň práce	Stanovená pracovní doba	Mzda, plat
1.					
2.					
...					

4. Rozpočet projektu

4.1 Uveďte celkové výdaje – rozpočet projektu

4.2 Celkové způsobilé výdaje projektu

- definujte způsobilé výdaje v souladu s kódy způsobilých výdajů uvedených v žádosti o dotaci a vyčíslete jejich výši v Kč,
- stručně uveďte obsah jednotlivých kódů
 - u staveb – jednotlivé konstrukční části,
 - u strojů/technologií – stroje s příslušenstvím,
- vše dle následující vzorové tabulky

Kód	Částka	Stručný obsah kódu	
		Podlahová plocha v m ²	Konstrukční část/stroj s příslušenstvím

4.3 Způsobilé výdaje, ze kterých je stanovena dotace

- definujte způsobilé výdaje v souladu s kódy způsobilých výdajů uvedených v žádosti o dotaci, vyčíslete jejich výši v Kč,
- stručně uveďte obsah jednotlivých kódů:
 - u staveb – jednotlivé konstrukční části,
 - u strojů/technologií – stroje s příslušenstvím,
- vše dle následující vzorové tabulky

Kód	Částka	Stručný obsah kódu	
		Lokace	Konstrukční část/stroj s příslušenstvím

- uveďte, které výdaje hodláte realizovat formou věcného plnění.

4.4 Nezpůsobilé výdaje projektu

- jasně definujte nezpůsobilé výdaje a vyčíslete jejich výši v Kč,
- vše dle následující vzorové tabulky

Kód způsobilého výdaje	Limit na jednotku či na celý kód dle závazného přehledu max. hodnot	Počet jednotek projektu (ks, m ² ,...)	Způsobilé výdaje, ze kterých je stanovena dotace/počet jednotek

5. Realizované projekty

- v případě, že jste realizovali/realizujete další projekty v rámci jiných dotačních titulů, uveďte jaké a kdo je garantem příslušného dotačního titulu (v posledních třech letech).²⁰

²⁰ Zdroj přílohy č. 2: MAS Horní Pomoraví o.p.s. Příručka pro žadatele. [online].

Příloha č. 4 Dotazník

Dotazníkové šetření mezi podpořenými subjekty

Vážená paní, vážený pane,

obracím se na Vás s prosbou o vyplnění dotazníku, který je zaměřen na zjištění spokojenosti subjektů podnikatelského sektoru podpořených v programovém období 2007–2013 v rámci Strategického plánu LEADER „V harmonii s přírodou“.

Výsledky šetření budou použity ke zpracování bakalářské práce na téma „Činnost a hospodaření místní akční skupiny“. Práce popisuje činnost a hospodaření MAS Horní Pomoraví o.p.s., vymezuje jednotlivé výzvy a hodnotí podpořené projekty v rámci SPL.

Chtěla bych Vás požádat o vyplnění anonymního dotazníku. Je zde k dispozici můj e-mail, na který můžete zasílat vyplněné dotazníky.

Za Vaši ochotu a čas věnovaný dotazníku děkuji.

Eva Horáková, DiS.

e-mail: horakova.evca@seznam.cz

1. Jak hodnotíte spolupráci s MAS Horní Pomoraví o.p.s.?

- ☐ velmi spokojen(a)
- ☐ spíše spokojen(a)
- ☐ ani spokojen(a), ani nespokojen(a)
- ☐ spíše nespokojen(a)
- ☐ velmi nespokojen(a)

Další vyjádření:

2. Jaká pro Vás byla administrace spojená se získanou dotací?

Ohodnoťte na stupnici 1 až 5 (*od 1 - jednoduchá/zvládl jsem to sám až 5 -složitá/tak, že už nikdy více*).

(1) (2) (3) (4) (5)

Komentář:

3. Bylo podpořením projektu splněno Vaše očekávání?

ANO x NE

4. Dopad podpořeného projektu na rozvoj Vaši činnosti? *(např. rozšíření výroby, zkvalitnění výroby, získání nových zákazníků atd.)*

.....

.....

.....

.....

.....

5. Jaký je počet nových pracovních míst v souvislosti s realizací podpořených projektů?

(1) (2) (3) (4) (5)

6. Uvažujete, že byste dotaci pro své podnikání prostřednictvím MAS využili znovu?

ANO x NE

Pokud ne, uveďte prosím důvod:.....

Komentář: